

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 19. tačka 2. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 8/09), te člana 26. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09), Općinsko vijeće Breza na sjednici održanoj dana 30.05.2018. godine donosi

O D L U K U **O DIMNJAČARSKOJ DJELATNOSTI**

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovom odlukom uređuje se organizacija i rad dimnjačarske djelatnosti, rokovi, uslovi, kontrola, nadzor nad obavljanjem dimnjačarske djelatnosti, te druga pitanja vezana za dimnjačarske poslove na području općine Breza.

Dimnjačarska djelatnost je komunalna djelatnost i obavlja se kontinuirano.

Član 2.

Dimnjačarskom djelatnošću smatra se provjeravanje ispravnosti i funkcionisanje dimovodnih objekata i uređaja za loženje i čišćenje dimovoda, te obavljanje dimnjačarskih poslova. Pod obavljanjem dimnjačarskih poslova podrazumijeva se:

- provjera ispravnosti i funkcioniranja dimovodnih objekata i uređaja za loženje;
- redovni pregled dimovodnih objekata i uređaja za loženje ;
- kontrola i čišćenje dimovodnih objekata;
- kontrola povrata dimnih plinova kod plinskih trošila;
- odštopavanje dimnjaka;
- pregled dimnjaka kod priključenja novog potrošača ili ventilacije;
- čišćenje i ispitivanje ventilacijskih i sličnih uređaja;
- snimanje unutrašnjosti dimnjaka i spojnih dijelova;
- spaljivanje i vađenje čađi iz dimovodnih objekata;
- kontrola priključka trošila;
- čišćenje dimovodnih (priklučnih) cijevi;
- pregled dimovodnih objekata tijekom gradnje, rekonstrukcije ili sanacije te izdavanje saglasnosti na izvedbeno tehničku dokumentaciju;
- čišćenje ložišnih uređaja (kotlova, kamina, peći, štednjaka, peći za spaljivanje i sl.);
- kontrola ložišta i ispitivanje emisije plinova prema standardima Instituta za standarde Bosne i Hercegovine.

Dimovodnim objektima smatraju se dimnjaci, dimovodne cijevi, dimovodni kanali, ložišta, uređaji za loženje.

Pod dimnjakom u smislu ove Odluke, smatra se okomiti usponski dimovodni kanal, sabirnica čađi sa priključkom na cijev uređaja za loženje i drugi dijelovi dimnjaka koji služe za ispuštanje dima, plina, pare iz peći, toplane ili industrijskih postrojenja u atmosferu.

Korisnici usluga dimnjačarske djelatnosti su vlasnici stambenih, poslovnih i stambeno-poslovnih objekata, koji su priključeni na dimnjake i uređaje za loženje, te fizička ili pravna lica koji su vlasnici dimnjaka i uređaja za loženje (u daljem tekstu: korisnik usluga).

II – USLOVI OBAVLJANJA DIMNJAČARSKE DJELATNOSTI

Član 3.

Dimnjačarsku djelatnost može obavljati pravna ili fizička osoba koja je registrovana za obavljanje te djelatnosti, ima stručno osposobljene zaposlene, te posjeduje opremu i sredstva za obavljanje ove komunalne djelatnosti. (u daljem tekstu: pružalac dimnjačarske usluge).

Donošenjem posebnog pravilnika od strane Općinskog načelnika mogu se propisati detaljni i dodatni uslovi za obavljanje dimnjačarske djelatnosti.

Član 4.

Dimnjačarska djelatnost obavlja se kao dimnjačarska služba u skladu sa godišnjim planom održavanja dimovodnih objekata i uređaja u svrhu očuvanja okoliša i zaštite od požara.

Dimnjačarska služba je dužna da plan iz stava 1. ovog člana dostavi Općinskom načelniku radi davanja saglasnosti.

Dimnjačarska služba je obavezna da se pri svome radu pridržava Zakona o komunalnim djelatnostima Ze-do kantona i propisa kojima se reguliše zaštita okoliša.

Član 5.

Dimnjačarska služba je ovlaštena da vrši pregled, odnosno kontrolu dimovodnih objekata na svim objektima neovisno od vrste vlasništva objekta, te na novoizgrađenim, rekonstruisanim, nadzidanim ili dograđenim dimovodnim objektima.

Dimnjačarska služba je ovlaštena da izdaje atest – potvrdu za korištenje dimovodnih objekata.

Atest na korištenje dimovodnog objekta dužan je pribaviti investitor novosagrađenog, rekonstruisanog, nadzidanog ili dograđenog objekta prije izdavanja upotrebne dozvole za objekat i puštanja u upotrebu.

III - NAČIN OBAVLJANJA DIMNJAČARSKIH POSLOVA

Član 6.

Obavezno čišćenje dimovodnih objekata i uređaja vrši se u pravilu samo radnim danom, danju i pri stabilnim vremenskim prilikama (bez vjetera, kiše i drugih oborina) a kada to posebne okolnosti zahtijevaju ovo čišćenje se može vršiti i u drugim vremenskim terminima.

Čišćenje dimovodnih objekata i uređaja u industrijskim postrojenjima, restoranima, preduzećima i ustanovama vrši se u vremenu koje odgovara prirodni posla tih organizacija tako da se ne ometa normalan rad odnosno proces proizvodnje.

Član 7.

Dimovodni objekti podliježu čišćenju i kontroli u određenim rokovima.

Vlasnik ili korisnik dimovodnih objekata obavezan je iste kontinuirano održavati čistim u skladu sa rokovima koji su određeni ovom Odlukom.

Od obaveznog čišćenja izuzimaju se ložišta i priključni objekti na dimnjake u individualnim domaćinstvima, osim dimovodnih kanala i kotlova centralnog grijanja.

Obaveznom čišćenju ne podliježu dimovodni objekti u domaćinstvima koji se ne koriste, pod uslovom da su ih njihovi vlasnici ili korisnici odjavili kod dimnjačarske službe.

Na zahtjev vlasnika ili korisnika dimovodnih objekata koji ne podliježu obaveznom čišćenju, dimnjačarska služba je dužna očistiti i te objekte.

Član 8.

Korisnici usluga dužni su omogućiti nesmetano obavljanje dimnjačarskih poslova, te redovno čišćenje i kontrolu dimovodnih objekata koji podliježu obaveznom čišćenju i kontroli.

Član 9.

Radi ispravnog i redovnog održavanja dimovodnih objekata pristup do vratašaca dimnjaka i dimovodnih kanala mora biti uvijek slobodan.

Na isti dimovodni objekat nije dozvoljen priključak s korištenjem plina i krutog, odnosno tekućeg goriva.

Član 10.

Pružalac dimnjačarske usluge dužan je uslugu čišćenja obaviti na način kojim se korisniku ne nanosi šteta.

Davalac usluge je odgovoran za eventualno nastalu štetu na objektu koju načini svojom krivicom prilikom davanja usluge.

Pružalac dimnjačarske usluge dužan je nakon obavljenog čišćenja čađi koja pada u ložište, sabiralište ili oko dimovodnog objekta, očistiti, sakupiti i neškodljivo ukloniti na propisan način.

Član 11.

Pružalac dimnjačarskih usluga dužan je vlasnike ili korisnike dimovodnih objekata obavijestiti o vremenu obaveznog čišćenja isticanjem pismene obavijesti na ulazu u zgradu na vidnom mjestu, ili dostavom na kućnu adresu ili adresu sjedišta pravnog lica, najmanje 48 sati prije obavljanja čišćenja.

U dane čišćenja dimnjaka odnosno spaljivanja čađi zabranjeno je loženje vatre u ložištima, a korisnici dimnjaka dužni su izvršiti pripremu za čišćenje odnosno spaljivanje čađi tako što će zatvoriti otvore dimnjaka u prostorijama.

Vlasnici i korisnici dimnjaka kao i druga lica dužna su omogućiti ovlaštenom radniku dimnjačarske službe slobodan pristup do mjesta predviđenog za čišćenje dimnjaka odnosno spaljivanje čađi kao i vađenje čađi iz dimnjaka.

Sve nečistoće i čađ koja ostane poslije čišćenja dimnjaka pružalac dimnjačarske usluge je dužan odnijeti sa mjesta čišćenja i odložiti u posudu u koju se odlaže kućni otpad ili posebnu posudu za tu namjenu.

Član 12.

Za obavljene dimnjačarske usluge, naknadu plaća korisnik usluge. Cijena za obavljene dimnjačarske usluge utvrđuje se u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima Ze-do kantona.

Cijene dimnjačarskih usluga utvrđuje pružalac usluge uz predhodno dobijenu

saglasnost Općinskog vijeća.

Cijene za obavljenju dimnjačarsku uslugu moraju biti javno dostupne.

Član 13.

Pružalac dimnjačarskih usluga dužan je, nakon završenog čišćenja dimovodnog objekta, izdati račun za izvršenu uslugu s potvrdom o izvršenoj usluzi održavanja dimovodnih objekata.

Član 14.

Pružalac dimnjačarskih usluga obavezan je redovno voditi kontrolnu knjigu o čišćenju i kontroli dimovodnih objekata (u daljem tekstu: kontrolna knjiga). Kontrolna knjiga obavezno sadrži:

1. oznaku objekta - ulice i kućni broj, odnosno uređaja,
2. ime i prezime, odnosno naziv korisnika,
3. oznaku dimovodnih objekata,
4. datum obavljanja dimnjačarske usluge,
5. potpis korisnika usluge ili druge ovlaštene osobe,
6. rokove čišćenja,
7. potpis, ime i prezime pružaoca usluge - dimnjačara.

Kontrolna knjiga se vodi za tekuću godinu. Rok čuvanja kontrolne knjige je dvije godine.

Član 15.

Pružalac dimnjačarskih usluga na kraju svake godine podnosi finansijski izvještaj i izvještaj o pruženim uslugama, broju pruženih usluga, zapažanjima, preporukama, stanju objekata i uređaja, te daje svoje preporuke za unapređenje stanja u ovoj oblasti. Izvještaj iz stava 1. ovoga člana podnosi se Općinskom načelniku i Općinskom Vijeću.

IV- ROKOVI

Član 16.

Dimovodni objekti se moraju u razdoblju korištenja čistiti i kontrolisati u sljedećim rokovima:

- a) u stambenim zgradama, stanovima, kućama - domaćinstvima:
1. dimnjaci, dimovodni kanali i priključne cijevi - jednom godišnje,
  2. štednjaci, peći, uređaji za centralno grijanje na kruta i tekuća goriva – jednom godišnje
  3. dimnjaci i spojni dimovodni kanali i uređaji na plinsko gorivo – jednom godišnje, a kontrola prema potrebi.
- b) u poslovnim i stambeno – poslovnim zgradama i prostorijama
1. dimnjaci, dimovodni kanali i priključne cijevi - jednom godišnje,
  2. štednjaci, peći, uređaji za centralno grijanje na kruta i tekuća goriva – jednom godišnje,
  3. dimnjaci i spojni dimovodni kanali i uređaji na plinsko gorivo – jednom godišnje, a kontrola prema potrebi.

4. generalno čišćenje i podmazivanje neutralnih peći, kotlova na kruta, tekuća i plinovita goriva – jednom godišnje.
5. spaljivanje masnoće na roštiljima – svaka tri mjeseca
6. čišćenje pekarskih peći – svakih šest mjeseci

Čišćenje dimovodnih objekata može se na zahtjev korisnika usluga obavljati češće i izvan rokova utvrđenih ovom Odlukom.

Član 17.

Vlasnici i korisnici dimovodnih objekata obavezni su jednom godišnje omogućiti mjerenje izlaznih plinova te stepen korisnosti kotla. Mjerenje iz stava 1. ovog člana može izvršiti isključivo ovlaštena dimnjačarska služba.

Nakon izvršenog mjerenja i učinjene analize, korisnik se izvještava u pismenom obliku (nalaz) o utvrđenim rezultatima mjerenja.

Jedan primjerak izvještaja obavezno se dostavlja komunalnoj inspekciji na eventualno dalje postupanje.

Član 18.

Ukoliko zbog prekomjerne naslage čađi dimovodni objekat nije moguće temeljito očistiti, obavit će se spaljivanje čađi.

Spaljivanje čađi obavlja se uz sve mjere opreza na najpogodnijem mjestu u dimovodnom objektu.

Spaljivanje čađi ne smije se obavljati za vrijeme jakog vjetera i visokih temperatura zraka.

Prije pristupanja spaljivanju čađi, pružalac dimnjačarske usluge dužan je obavijestiti vatrogasnu jedinicu i ostale korisnike u zgradi, te preduzeti sve druge propisane i potrebne preventivne mjere zaštite od požara i eksplozija.

Član 19.

Ako pružalac dimnjačarskih usluga utvrdi da na dimovodnim objektima postoje nedostaci, pismeno će obavijestiti korisnika usluge da ukloni nedostatke u roku koje ne može biti duži od dva mjeseca, te će o tome, takođe u pisanoj formi obavijestiti nadležnu inspekciju za zaštitu od požara i komunalnu inspekciju.

Ako se radi o nedostacima na dimovodnom objektu na koji je priključeno plinsko ložište, pružalac dimnjačarskih usluga dužan je, bez odlaganja, o uočenim nedostacima obavijestiti vlasnika plinskog uređaja, koji je dužan odmah isključiti snabdijevanje plinom, dok se dimovodni objekat ne dovede u ispravno stanje.

Ako je plinsko ložište neispravno priključeno na dimovodni objekat, pružalac usluga dužan je odmah zabraniti i onemogućiti upotrebu plina.

O zabrani iz prethodnog stava ovoga člana, pružalac dimnjačarskih usluga dužan je, bez odlaganja, obavijestiti nadležnu inspekciju za zaštitu od požara i komunalnu inspekciju.

Član 20.

Prilikom izgradnje novih dimovodnih objekata, izvođač radova dužan je iste obaviti prema važećim propisima i standardima.

Zabranjeno je premještanje otvora na dimnjacima bez saglasnosti dimnjačarske službe. Zabranjeno je začepljivanje i zatvaranje na bilo koji način dimnjaka i dimovodnih kanala kao i ventilacionih otvora.

Zabranjeno je neovlašteno spaljivanje čađi u dimnjacima i drugim dimovodnim objektima.

Član 21.

Građevinski radovi u smislu izgradnje, dogradnje, nadziđivanja ili rekonstrukcije, te drugih zahvata na dimovodnim objektima, mogu se poduzimati samo u skladu sa prethodno pribavljenim odobrenjem izdatim u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju Ze-do kantona.

V – PROVOĐENJE I NADZOR

Član 22.

Provođenje nad primjenom odredbi ove Odluke je u nadležnosti ovlaštene dimnjačarske službe.

Upravni nadzor nad primjenom odredbi ove Odluke provodi Služba za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i imovinsko pravne poslove i Služba civilne zaštite općine.

Inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi ove Odluke provodi inspekcija za zaštitu od požara i općinska komunalna inspekcija.

Član 23.

Ovlaštene osobe za provođenje i nadzor iz člana 22. stav 1. i 2. dužne su odmah po saznanju za kršenje odredbi ove odluke od strane bilo kojeg lica poduzeti neophodne mjere (upozoriti lice na nedozvoljene radnje i postupke, u pisanoj ili usmenoj formi zabraniti poduzimanje određenih radnji i dr.) te o tome u pisanoj formi obavijestiti nadležnu inspekciju.

Prilikom vršenja nadzora nad poštivanjem odredbi ove odluke nadležni inspektori imaju slijedeća prava i obaveze:

- da narede izvršenje utvrđenih obaveza ovom odlukom i preduzimaju preventivne, korektivne i represivne mjere i radnje izdavanjem usmenih ili pisanih naređenja ili upozorenja na licu mjesta ili naknadno po saznanju za počinjenu nepravilnost ili prekršaj;
- da donose rješenja u pisanoj formi radi otklanjanja nepravilnosti u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH i ZUP-om;
- na licu mjesta izreknu novčanu kaznu prekršajnim nalogom;
- podnesu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
- podnesu krivičnu prijavu, ukoliko je određeno postupanje predviđeno kao krivično djelo posebnim zakonom;
- da preduzimaju i sve druge mjere za koje su ovlašteni posebnim propisima.

Protiv rješenja nadležnog inspektora donesenog u pisanoj formi može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba izjavljena na rješenje nadležnog inspektora podnosi se Drugostepenoj komisiji za žalbe koju formira i imenuje Općinsko vijeće Breza, i ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 24.

Nadležni inspektori imaju pravo da uz izricanje novčane kazne za počinjeni prekršaj, o trošku počinitelja prekršaja, putem dimnjačarske službe poduzmu prisilne mjere izvršenja svoga rješenja.

U slučaju potrebe, prilikom poduzimanja mjera iz stava 1. ovoga člana, nadležni organi za provođenje i nadzor imaju pravo na asistenciju policije, koja je dužna istu

pružiti bez odlaganja.

Član 25.

Nadležni organi za provođenje i nadzor ove Odluke dužni su sarađivati s ciljem pravovremenog poduzimanja određenih mjera.

Saradnja iz stava 1. ovoga člana ostvaruje se u pravilu isključivo u pisanoj formi.

VI - KAZNE NE ODREDBE

Član 26.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba i dimnjačarska služba u slijedećim slučajevima:

1. ako ne dostavi plan iz člana 4. stav 2.,
1. ako spriječava vršenje pregleda ili kontrole iz člana 5. stav 1. ili postupi suprotno odredbama člana 5. stav 2. i 3.,
2. ako postupi suprotno odredbama člana 6. stav 1.,
3. ako ne održava dimnovodne objekte (član 7. stav 1.),
4. ako ne postupi po zahtjevu iz člana 7. stav 5.,
5. ako onemogućava nesmetano obavljanje dimnjačarskih poslova (član 8.),
6. ako postupa suprotno odredbama člana 9. stav 2., člana 10. i člana 11.,
7. ako ne izda potvrdu iz člana 13.,
8. ako ne vodi redovno i uredno kontrolnu knjigu (član 14.),
9. ako postupi suprotno odredbama člana 15. i 16., člana 18. stav 3. i 4., i članova 19., 20. i 21.
10. ako onemogućuje ili ne vrši mjerenje izlaznih plinova, ili ne dostavi korisniku nalaz o utvrđenim rezultatima mjerenja, ili ne dostavi nalaz komunalnoj inspekciji (član 17. stav 1., 3. i 4.).

Član 27.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, ako ne postupi po rješenju nadležnog inspektora (član 23. stav 2. tačka 1. i 2.).

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba i dimnjačarska služba, ako ne postupi po rješenju nadležnog inspektora (član 23. stav 2. tačka 1. i 2.).

U svakoj ponovljenoj inspekcijskoj kontroli, novčana kazna iz stava 1. i 2. ovoga člana se može povećavati za 50,00 KM do konačnog postupanja po rješenju nadležnog inspektora, a sve do maksimalne novčane kazne propisane Zakonom o prekršajima FBiH.

Član 28.

Novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu i dimnjačarskoj službi za prekršaje iz člana 26. stav 1. i člana 27. ove odluke.

Član 29.

Novčane kazne predstavljaju prihod budžeta Općine.

VII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30.

Na sve što nije predviđeno ovom Odlukom primjenit će se Zakon o komunalnim djelatnostima Ze-do kantona.

Svi postupci će se voditi u skladu sa Zakonom o upravnom postupku FBiH i Zakonom o prekršajima FBiH.

Član 31.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Breza".

Broj: 01/1-02-1474/18
Breza, 30.05.2018 godine.

PREDSJEDAVALAČI
Općinskog vijeća
Jusić Vedad, s.r

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-Dobojski Kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 8. i 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“, br. 49/06 i 51/09), a u vezi sa članom 5. stav 4. Zakona o koncesijama („Službene novine F BiH“, br. 40/02 i 61/06), Prostornog plana Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 8/03), Zaključaka Općinskog vijeća, broj: 01/1-02-3598/17 od 27.12.2017. godine i broj: 01/1-02-3598/17 od 31.01.2018. godine, Studije o ekonomskoj opravdanosti dodjele koncesije na eksploataciju ugljanovombar 2017. godine, Izvještaja o provedenoj javnoj raspravi u vezi Zahtjeva Ministarstva za privredu Zeničko-dobojskog kantona, broj: 02/1-18-3323/17 od 23.11.2017.godine za izdavanje saglasnosti za dodjelu koncesije privrednom subjektu JP „ELEKTROPRIVREDA BiH“ d.d. Sarajevo ZD Rudnik mrkog uglja „Breza“ i člana 19. tačka 2. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“ 8/09 – Prečišćeni tekst), Općinsko vijeće Breze na sjednici održanoj dana 30.05.2018.godine, d o n o s i:

O D L U K U

o izmjeni i dopuni Odluke o davanju prethodne saglasnosti na dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnog resursa – uglja na području Općine Breza

Član 1.

Ovom Odlukom vrše se izmjene i dopune Odluke o davanju prethodne saglasnosti na dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnog resursa – uglja na području Općine Breza broj: 01/1-02-480/18 od 27.02.2018. godine (Službeni glasnik Općine Breza broj: 2/18).

Član 2.

U članu 1. Odluke o davanju prethodne saglasnosti na dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnog resursa – uglja na području Općine Breza, mijenja se stav 2. te isti sada glasi:

„Na području općine Breza ukupna odobrena površina za istraživanje i eksploataciju uglja je 2.088,44 ha.“

U istom članu mijenja se stav 3. te sada glasi:

„Saglasnost iz prethodnog stava odnosi se na lokalitete koji se nalaze na:

- Ležište „Podgora-Popovići“ je smješteno između tačaka:

	Y	X
142 trig.	6 523 993,26	4 872 662,42
141 trig	6 523 358,36	4 871 518,92
237 buš.	6 522 823,35	4 870 864,70
143	6 523 655,00	4 870 590,00
143a	6 523 360,00	4 870 690,00
142a	6 523 922,00	4 870 616,00
10a	6 523 865,00	4 871 610,00
142 trig.	6 523 993,26	4 872 662,42

Ukupna površina ležišta „Podgora-Popovići“ je na području općine Breza 72,12 ha.

- Ležište „Goruša“ je smješteno između tačaka:

	Y	X
1	6 516 280,22	4 877 611,46
2	6 518 259,36	4 877 356,59
3	6 518 470,00	4 876 720,00
800 buš.	6 518 334,11	4 876 132,92
805 buš.	6 518 432,72	4 875 988,06
4	6 518 400,00	4 875 815,00
5	6 517 745,00	4 875 405,00
6	6 517 040,00	4 876 030,00
7	6 516 880,00	4 876 785,00
1	6 516 280,22	4 877 611,46

Ukupna površina ležišta „Goruša“ na području općine Breza je 115,57 ha.

- Ležište „Sretno“ je smješteno između tačaka:

	Y	X
2	6 518 259,36	4 877 356,59
8	6 521 065,00	4 876 815,00
9	6 521 500,00	4 875 317,00
10	6 521 200,00	4 875 150,00
11	6 521 350,00	4 875 010,00
12	6 521 235,00	4 874 735,00
13	6 521 530,00	4 874 550,00
14	6 520 718,00	4 871 150,00
137 trig.	6 520 048,92	4 871 718,04
87 trig.	6 519 848,06	4 873 300,19
135 trig.	6 518 835,96	4 873 920,61
134 trig.	6 518 537,85	4 874 683,07
15	6 518 245,00	4 875 000,00
5	6 517 745,00	4 875 405,00
4	6 518 400,00	4 875 815,00
805 buš.	6 518 432,72	4 875 988,06
800 buš.	6 518 334,10	4 876 132,92
3 tač.	6 518 470,00	4 876 720,00
2	6 518 259,36	4 877 356,59

Ukupna površina ležišta „Sretno“ 1246,97 ha, od tog na području općine Breza je 1.112,65 ha.

- Ležište PK „Kamenice“ je smješteno između tačaka:

	Y	X
18	6 522 990,00	4 874 305,00
KI-1	6 523 375,00	4 874 154,00
KI-2	6 523 560,00	4 873 963,00
KI-3	6 523 611,00	4 873 639,00
KI-4	6 523 760,00	4 873 058,00
KI-5	6 523 994,00	4 872 663,00
18	6 522 990,00	4 874 305,00

Ukupna površina ležišta „Kamenice“ –površinska eksploatacija je 71,30 ha i smješteno je na području općine Breza.

- Ležište Jame „Kamenice“ je smješteno između tačaka:

	Y	X
trigonometar		
13	6 521 530,00	4 874 550,00
17	6 522 670,00	4 874 525,00
18	6 522 990,00	4 874 305,00
19	6 523 090,00	4 874 120,00
20	6 522 665,00	4 873 790,00
142	6 523 994,00	4 872 663,00
141	6 523 358,36	4 871 518,92
21	6 522 785,00	4 870 745,00
22	6 521 355,00	4 870 710,00
14	6 520 718,00	4 871 150,00
13	6 521 530,00	4 874 550,00

Ukupna površina ležišta jama „Kamenice“ je 716,80 ha na području općine Breza.

Član 3.

Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Breza“.

Broj: 01/1-02-1487/18

Breza, 30.05.2018 godine.

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Jusić Vedad,s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 13. stav 1. tačka c. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH”, broj: 22/06, 43/08, 22/09), člana 36. i 37. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj: 49/06, 51/09) i člana 19. stav 1. tačka 6. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza”, broj: 8/09 - Prečišćeni tekst), Općinsko vijeće Breza, na sjednici održanoj dana 30.05.2018. godine, donosi

O D L U K U

o izmjenama i dopunama Odluke o općinskim administrativnim taksama

Član 1.

Ovom Odlukom vrše se izmjene i dopune Odluke o općinskim administrativnim taksama („Službeni glasnik Općine Breza”, broj: 14/14 – Prečišćeni tekst).

Član 2.

U članu 5. stav 1. tačka 1. iza riječi „predaje“ ostaje zarez, a ostatak teksta se briše.

Član 3.

Član 8. se briše.

Član 4.

U članu 10. stav 1. riječ „15“ zamjenjuje se riječju „8“.

Član 5.

U članu 12. stav 1. iza alineje 9. dodaju se alineje 10. i 11. koje glase:

„ - bivši logoraši, uz člansku kartu jednog od udruženja logoraša u Bosni i Hercegovini“,

„ - penzioneri sa najnižom penzijom, uz ček od penzije“.

U stavu 3. istog člana riječi: „broj 6/06 i 9/07“ zamjenjuju se riječima: „ broj: 1/14“.

Član 6.

U članu 19. stav 1. riječi „Služba za privredu, finansije i opću upravu“ zamjenjuju se riječima „Služba za budžet, finansije i društvene djelatnosti“.

Član 7.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Tarifa Općinskih administrativnih taksa („Sl. glasnik Općine Breza”, broj: 14/14 – Prečišćeni tekst), a nova Tarifa Općinskih administrativnih taksi je sastavni dio Ove Odluke.

Član 8.

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Breza“.

Broj: 01/1-02-1468/18
Breza, 30.05.2018. godine.

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Vedad Jusić, s.r

TARIFA OPĆINSKIH ADMINISTRATIVNIH TAKSI**I - PODNESCI**

Tarifni broj 1.

Na zahtjeve, molbe, prijedloge, prijave i druge podneske, ako ovim Tarifama nije propisana druga taksa plaća se 3,00KM

NAPOMENA:

Taksa po ovom Tarifnom broju ne plaća se na podneske kojima stranka zahtjeva brže postupanje po ranije podnesenom zahtjevu.

Tarifni broj 2.

Za žalbu protiv
rješenja.....10,00KM

II - RJEŠENJA

Tarifni broj 3.

1. Za sva rješenja za koja nije propisana posebna taksa 20,00KM

NAPOMENA:

1. Ako se donosi jedno rješenje po zahtjevu više lica, taksa po ovom tarifnom broju plaća se solidarno.

2. Ne plaća se taksa za rješenja donesena po žalbama.

III – TAKSE IZ OBLASTI PRIVREDE

Tarifni broj 4:

1. Za izdavanje rješenja o ispunjavanju minimalnih i drugih uslova ugostiteljskih objekata (pravna i fizička lica).....50,00 KM
2. Za izdavanje rješenja za osnivanje ugostiteljske radnje i pružanje ugostiteljskih usluga.....100,00 KM
3. Za izdavanje rješenja za osnivanje trgovačke radnje.....100,00 KM
4. Za izdavanje rješenja za obavljanje trgovačke djelatnosti – trgovac pojedinac.....50,00 KM
5. Za izdavanje rješenja za osnivanje obrtničke radnje-obavljanje obrtničke, srodne i poljoprivredne djelatnosti.....50,00 KM
6. Za izdavanje saglasnosti za uplatno mjesto kladionice.....50,00 KM
7. Za izdavanje odobrenja za obavljanje javnog prijevoza putnika, aksiprijevoza, javnog prijevoza tereta i prijevoza za vlastite potrebe.....50,00 KM
8. Za izdavanje odobrenja za raspored na taksistajalište.....20,00 KM

Tarifni broj 5:

1. Za izdavanje rješenja o promjenama u radu.....50,00 KM
2. Za izdavanje rješenja o utvrđivanju trajnog prestanka rada.....20,00 KM
3. Za izdavanje rješenja o privremenoj obustavi rada.....30,00 KM
4. Za izdavanje rješenja za produženo radno vrijeme.....50,00 KM
5. Ostale promjene nastale u toku rada.....50,00 KM

Tarifni broj 6:

1. Za prijavu nastavka rada po privremenoj obustavi .....30,00 KM
2. Za obavijest o početku rada privrednog društva(trgovina).....30,00 KM

Tarifni broj 7:

1. Za izdavanje uvjerenja iz evidencije samostalnih privrednika.....5,00 KM
2. Za ovjeru normativa u ugostiteljskoj djelatnosti.....5,00 KM
3. Za ovjeru cjenika u ugostiteljskoj djelatnosti.....5,00 KM

Tarifni broj 8:

1. Za izdavanje prethodne vodne saglasnosti.....30,00 KM
2. Za izdavanje vodne saglasnosti.....30,00 KM
3. Za izdavanje vodne dozvole.....30,00 KM

Tarifni broj 9:

1. Za izdavanje rješenja za prokop cestovnog pojasa .....20,00 KM

IV. UVJERENJA

Tarifni broj 10.

Za uvjerenja koja se izdaju na osnovu službene evidencije, ako nije drugačije propisano se plaća taksa u iznosu

.....5,00KM

V. TAKSE IZ OBLASTI MATIČNE EVIDENCIJE

Tarifni broj 11.

1. Za izdavanje izvoda iz matične knjige rođenih.....4,00 KM
  2. Za izdavanje izvoda iz matične knjige vjenčanih .....4,00 KM
  3. Za izdavanje izvoda iz matične knjige umrlih .....4,00 KM
  4. Za izdavanje uvjerenja iz evidencije državljana .....4,00 KM
  5. Za izdavanje izvoda i uvjerenja na internacionalnim obrascima ..... 10,00 KM
  6. Za ostala uvjerenja- potvrde, ako nije drugačije propisano .....5,00 KM
  - Za vjenčanje radnim danom ..... 20,00 KM
  8. Za vjenčanje subotom i nedjeljom .....30,00 KM
  9. Za vjenčanje van prostorija Općine Breza do 19,00 sati .....100,00 KM
  10. Za vjenčanje van prostorija Općine Breza poslije 19,00 sati ..... 150,00 KM
- NAPOMENA: Vjenčanje četvrtkom u toku radnog vremena je besplatno.

VI. OVJERE

Tarifni broj 12.

1. Za ovjeru potpisa, po svakom potpisu .....5,00 KM
2. Za ovjeru kopija i rukopisa po stranici originala .....1,00 KM
3. Za ovjeru autentičnosti rukopisa ili potpisa na punomoći .....5,00 KM
4. Za ovjeru kopija rješenja o registraciji privrednog društva
(bez obzira na broj ranica).....5,00 KM
5. Za ovjeru kopija lične karte, putne isprave, iskaznice, legitimacije, vozačke i
saobraćajne dozvole i slično .....2,00 KM
6. Za ovjeru izjave o zajedničkom domaćinstvu (kućna lista) .....2,00 KM
7. Za ovjeru potpisa i rukopisa van službenih prostorija, po svakom potpisu .10,00 KM
8. Za izdavanje potvrda o porodičnom stanju za inostranstvo .....10,00 KM

NAPOMENA:Prilikom ovjere više primjeraka istih dokumenata i akata svaki sljedeći primjerak se plaća po .....1,00 KM

Prilikom ovjere kopija,rukopisa i prijepisa pisanih na stranom jeziku plaća se dvostruka taksa iz ovog tarifnog broja.

Tarifni broj 13.

1. Za izradu prijepisa službenih akata po stranici prijepisa .....10,00 KM

VII. ARHIVA

Tarifni broj 14.

1. Za izdavanje kopija dokumenata iz općinske arhive .....10,00 KM
2. Za dostavljanje informacije po Zakonu o slobodi pristupa informacijama
plaća se za svaku stranicu standardne veličine koja prelazi 10 prvih
besplatnih stranica .....0,50 KM
3. Po disketi za elektronsku dokumentaciju .....5,00 KM

VIII. TAKSE IZ OBLASTI PROSTORNOG UREĐENJA I GRAĐENJA

Tarifni broj: 15.

1. Za izdavanje odobrenja za građenje, promjenu namjene izgrađenih objekata,
odobrenja za upotrebu izgrađenih objekata, plaća se taksa prema investicionoj
vrijednosti objekata.....0,50/00 (promila)
2. Za izdavanje rješenja o o urbanističkoj saglasnosti.....10,00 KM
3. Za izradu stručnog mišljenja i izvoda iz plana prostornog uređenja,
u postuku izdavanja rješenja o urbanističkoj saglasnosti iz nadležnosti Ministarstva za
prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZE-DO kantona, ako se
zahtjev pdnosi putem Službe za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i
imovinsko-pravne
poslove.....10,00 KM

4. Za izdavanje izvoda iz plana prostornog uređenja po jednoj katastarskoj čestici.....3,00 KM
5. Za izradu ažurne geodetske podloge sa ucrtanom građevinom (poslovni i stambeno-poslovni bjekti).....50,00 KM
6. Za izradu ažurne geodetske podloge sa ucrtanom građevinom (ostale vrste objekata).....30,00 KM
7. Za izdavanje potvrde o udaljenosti uplatnog mjesta kladionice od vjerskih i školskih objekata ..... 20,00 KM

Napomena:

Taksa po ovom Tarifnom broju ne može iznositi više od 300,00 KM.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 13. stav 2. tačka 5. Zakona o principima lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“ broj: 49/06 i 51/09), člana 6. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 25/03, 26/04 i 67/05), člana 22. stav 2. Zakona o stvarnim pravima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/13 i 100/13), člana 19. tačka 7. i člana 101. stav 3. Statuta Općine Breza - Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Općine Breza“ broj: 8/09) i Zaključka Općinskog vijeća Breza, broj: 01/1-02-1325/18 od 14.05.2018. godine, Općinsko vijeće na sjednici održanoj dana 30.05. 2018. godine, d o n o s i

O D L U K U

o dodjeli Sportsko-rekreacionog centra „ADA“ u Brezi na privremeno korištenje i čuvanje

Član 1.

Dodjeljuje se Sportsko-rekreacioni centar „ADA“ u Brezi, koji se nalazi na zemljištu označenom kao k.č. broj: 686/24 k.o. Smrekovica (s.p.), što po novom premjeru odgovara k.č. broj: 552 k.o. Breza, u površini od 17041 m², na privremeno korištenje i čuvanje pravnom licu Disco club MAGAZA d.o.o. Breza.

Član 2.

Sportsko-rekreacioni centar „ADA“ u Brezi dodjeljuje se na privremeno korištenje i čuvanje pravnom licu Disco club MAGAZA d.o.o. Breza, na period od 3 (tri) godine, počev od dana zaključenja Ugovora o dodjeli SRC „ADA“ na privremeno korištenje i čuvanje.

Član 3.

Sportsko-rekreacioni centar „ADA“ u Brezi, pravnom licu Disco klubu MAGAZA d.o.o. Breza, dodjeljuje se na privremeno korištenje i čuvanje uz naknadu.

Naknada za privremenog korištenja će se plaćati u vidu ulaganja u saniranje oštećenja, održavanje i investiciono održavanje SRC „ADA“.

Obim radova na sanaciji SRC „ADA“, utvrđen je na osnovu Predmjera radova - osnovna sanacija, broj: 02/1-14-1430/18 od 22.05.2018. godine, urađenim od strane Službe za privredu Općine Breza.

Član 4.

Svaka druga vrsta ulaganja koja prelaze okvire održavanja iz Predmjera radova -osnovna sanacija, urađenim od strane Službe za privredu Općine Breza, mogu se vršiti samo uz saglasnost Općinskog načelnika.

Korisnik ne može bez saglasnosti Općinskog vijeća u kompleksu SRC „ADA“ izvoditi radove na izmjeni namjene već postojećih objekata, odnosno ne može vršiti radove na izgradnji novih objekata ili dogradnje postojećih objekata, kao ni davati isti drugom licu na korištenje.

Član 5.

Ovlašćuje se Općinski načelnik da sa pravnim licem Disco club MAGAZA d.o.o. Breza, zaključi Ugovor o dodjeli SRC „ADA“ na privremeno korištenje i čuvanje, kojim će se na detaljniji način regulisati prava i obaveze ugovornih strana, shodno pozitivnim zakonskim propisima.

Obavezuje se Općinski načelnik da prije zaključenja predmetnog Ugovora od pravnog lica Disco klub MAGAZA d.o.o. Breza pribavi detaljnu tehničku dokumentaciju – predmjer i predračun radova, te dinamički plan sanacije SRC „ADA“, što predstavlja predušlov za zaključenje predmetnog Ugovora.

Član 6.

Općinsko vijeće Breza zadržava pravo da može ovu Odluku staviti van snage ukoliko se ne ispune uslovi iz prethodnih članova.

Član 7.

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Breza“.

Broj: 01/1-02-1469/18
Breza,30.05.2018.

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Vedad Jusić , s.r

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

**PROGRAM RAZVOJA
ZAŠTITE I SPAŠAVANJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
OPĆINE BREZA
ZA PERIOD 2018-2023**

Breza, 2018. godine

S A D R Ź A J

1. Uvod
2. Zaključci iz Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća
3. Podaci o stanju organizovanosti CZ i dostignutom stepenu zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća
4. Preventivne mjere zaštite i spašavanja
5. Osnovni ciljevi, zadaci i način ostvarivanja zaštite i spašavanja sa smjericama za organiziranje snaga i sredstava CZ, odnosno snaga zaštite i spašavanja
6. Osnove za izradu programa obučavanja i osposobljavanja u zaštiti i spašavanju
7. Smjernice za istraživačku i razvojnu djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje
8. Pregled očekivanih troškova sa izvorima finansiranja

I. UVOD

Programiranjem i planiranjem se stvaraju uslovi da se zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od djelovanja prirodnih i drugih nesreća provodi organizovano i planski. To se provodi kroz dvije vrste aktivnosti:

- provođenje mjera i aktivnosti kojima se može uticati na sprečavanje nastanka prirodne ili druge nesreće, kao mjere i aktivnosti na spašavanju, odnosno otklanjanju posljedica nastalih od prirodnih i drugih nesreća
- organizovanje određenih snaga civilne zaštite, odnosno zaštite i spašavanja za provođenje planiranih mjera i aktivnosti

Ove aktivnosti se ostvaruju programiranjem i planiranjem, a kroz izradu programa razvoja i planova zaštite i spašavanja. Programom razvoja zaštite i spašavanja općine utvrđuje se organizacija, mjere i aktivnosti, te snage i sredstva potrebne za ostvarivanje zadataka zaštite i spašavanja koji su za općinu utvrđeni u kantonalnom programu razvoja zaštite i spašavanja. Postavljeni zadaci će se detaljnije razraditi u Planu zaštite i spašavanja općine. Procjena ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (u daljem tekstu: Procjena ugroženosti) predstavlja osnovu za izradu Programa razvoja zaštite i spašavanja i Plana zaštite i spašavanja.

Programiranje u zaštiti i spašavanju podrazumjeva niz aktivnosti kojima se osiguravaju: materijalno-tehničke, finansijske, edukativne i druge potrebe i funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja u uslovima prirodnih i drugih nesreća, a kao oslonac treba se pridržavati slijedećih principa:

- oslonac na postojeću materijalnu bazu organa i službi koje se uključuju u sistem zaštite i spašavanja,
- realan sklad mogućnosti i potreba,
- ekonomičnost i racionalnost,
- kontinuiran razvoj civilne zaštite,
- jedinstven razvoj sa ostalim komponentama sistema zaštite i spašavanja.

Program razvoja zaštite i spašavanja donosi se za period od pet godina, a sadrži:

1. Zaključci iz Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća
2. Podaci o stanju organizovanosti CZ i dostignutom stepenu zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća
3. Preventivne mjere zaštite i spašavanja
4. Osnovni ciljevi, zadaci i način ostvarivanja zaštite i spašavanja sa smjericama za organiziranje snaga i sredstava CZ, odnosno snaga zaštite i spašavanja
5. Osnove za izradu programa obučavanja i osposobljavanja u zaštiti i spašavanju
6. Smjernice za istraživačku i razvojnu djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje
7. Pregled očekivanih troškova sa izvorima finansiranja

II. ZAKLJUČCI IZ PROCJENE UGROŽENOSTI

1. Vrste prirodnih i drugih nesreća i područje njihovog djelovanja

Prirodne nesreće podrazumjevaju se događaji koji su uzrokovani djelovanjem prirodne sile na koje ljudski faktor ne može uticati, kao što su: poplave, potresi, visoki snijeg i sniježni nanosi, odronjavanje i klizanje zemljišta, suša, prolom oblaka, olujni vjetar, grad, mraz, hladnoća te masovne pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti.

Tehničko-tehnološke nesreće podrazumjevaju se požari, ekspanzija i eksplozija opasnih materija, radioaktivno i drugo zagađenje vazduha, vode, zemljišta i namirnica biljnog i životinjskog porjekla.

Ostale nesreće podrazumjevaju velike nesreće u cestovnom, željezničkom i zračnom prometu, nesreće na terenima koji su kontaminirani minsko-eksplozivnim i neeksplozivnim

ubojnim sredstvima.

Navedene prirodne i druge nesreće mogu zahvatiti, sa manjim ili većim intenzitetom, područje svih 14 mjesnih zajednica općine Breza.

Moguće posljedice po ljude i materijalna dobra

Posljedice djelovanja prirodnih i drugih nesreća po ljude i materijalna dobra mogu biti, zavisno od vrste, intenziteta i vremena trajanja prirodne i druge nesreće, u dijapazonu od minimalnih posljedica do posljedica koje ugrožavaju zdravlje i živote ljudi i pricinjavaju velika oštećenja ili potpuno uništavaju materijalna, kulturna i druga dobra. Posljedice djelovanja prirodnih i drugih nesreća mogu se negativno odraziti i na stanje prirodne okoline, odnosno može doći do znatnog pogoršanja ekološkog stanja prirodne okoline. Neke prirodne nesreće, kao što su: potresi, poplave, jak olujni vjetar, klizišta, veliki požari, rušenje brana na HA, velike tehnološke nesreće, velike saobraćajne nesreće, epidemije i epizootije zaraznih bolesti velikih razmjera biljnih bolesti i štetočina, mogu izazvati katastrofalne posljedice sa velikim brojem povrijeđenih i poginulih lica, te sa materijalnim štetama ogromnih razmjera.

2. Organizacija zaštite i spašavanja u skladu sa procjenom stanja

Faza preventivne zaštite

U zavisnosti od vrste prirodne i druge nesreće, organizacija zaštite i spašavanja, struktura civilne zaštite i drugih subjekata zaštite i spašavanja, u ovoj fazi, treba da bude u skladu sa opasnostima koje treba preduprijediti. Poseban značaj u preventivnoj fazi zaštite i spašavanja imaju službe organa uprave koje u okviru svoje redovne djelatnosti treba da posebnu pažnju posvete provođenju mjera koje doprinose zaštiti građana i materijalnih dobara (čišćenje i regulacija riječnih korita, sanacija klizišta, suzbijanje bespravne gradnje i sječe šumskih površina, sprječavanje nastanka divljih deponija smeća i sl.). U ovoj fazi treba imati funkcionalno organizovane, osposobljene i dobro opremljen operativni centar CZ. Također treba imati dobro organizovane i osposobljene jedinice, službe zaštite i spašavanja, povjerenike civilne zaštite kao i službe u preduzećima i drugim privrednim subjektima, naročito onim koji u svom procesu rada rade sa opasnim i lako zapaljivim materijama, za preduzimanje odgovarajućih aktivnosti u cilju preventivne zaštite od prirodnih i drugih nesreća, naročito od raznih vrsta tehnoloških nesreća. Osposobljenost građana za preduzimanje odgovarajućih mjera u cilju preventivne zaštite od prirodnih i drugih nesreća, kao i osposobljenost građana za poslove samozaštite i međusobne zaštite, ima ogroman značaj u zaštiti i spašavanju.

Faza spašavanja

U ovoj fazi je od posebne važnosti postojanje dobro organizovanih, opremljenih i osposobljenih: Općinske službe CZ; štab civilne zaštite koji djeluju za vrijeme proglašenja stanja prirodne i druge nesreće na području općine, maksimalnu uključenost svih općinskih službi za upravu, službe zaštite i spašavanja u privrednim preduzećima i drugim subjektima koji su predviđeni Zakonom o zaštiti i spašavanju koji rukovode svim ljudskim snagama i upravljaju materijalno-tehničkim sredstvima, u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

U akcijama spašavanja od posebne važnosti je dobra organizacija evakuacija ljudi, domaćih životinja i najnužnijih materijalnih dobara, sa područja pogođenog prirodnom i drugom nesrećom, te zbrinjavanje evakuisanog stanovništva u privremene stambene prostore i obezbjeđenje neophodnih životnih namirnica i drugih neophodnih sredstava za normalan život evakuisanih lica. Neophodno je ostvariti maksimalnu efikasnost u mobilizaciji ljudi i materijalno-tehničkih sredstava od privrednih društava i drugih pravnih subjekata kao i građana koji raspolažu sa odgovarajućim sredstvima i opremom za zaštitu i spašavanje.

U fazi spašavanja, također je važno imati dobro osposobljene i opremljene jedinice civilne zaštite specijalizovane i opšte namjene, kao i odgovarajuće službe i jedinice privrednih preduzeća i drugih pravnih subjekata od značaja za zaštitu i spašavanje, sa odgovarajućim materijalno-tehničkim sredstvima i opremom.

Vrlo je važno pravovremeno i potpuno informisanje građana o svim bitnim činjenicama vezanim za prirodnu i drugu nesreću koja se dogodila na određenoj teritoriji, u cilju što boljeg upoznavanja građana o intenzitetu i posljedicama prirodne i druge nesreće, kao i u cilju preduzimanja odgovarajućih mjera samozaštite i međusobne pomoći, od strane građana.

Faza otklanjanja posljedica

U fazi otklanjanja posljedica djelovanja prirodne i druge nesreće aktivnu ulogu treba da uzmu, osim struktura civilne zaštite, javna preduzeća, privredna društva, drugi pravni subjekti i redovne službe i institucije općinske vlasti i državni organi kantonalne vlasti. Otklanjanje posljedica prirodne i druge nesreće treba da se realizuje na maksimalno efikasan način i u najkraćem mogućem roku, kako bi se na području pogođenom prirodnom i drugom nesrećom uspostavili normalni uslovi za odvijanje života i rada, za šta je od posebne važnosti neophodno, odmah po prestanku prirodne i druge nesreće, angažovati sve raspoložive ljudske i materijalne snage na sanaciji oštećenih i porušenih stambenih, privrednih, infrastrukturnih objekata i najvažnijih javnih objekata (zdravstvo, školstvo, javne institucije i drugo). Kao posebno važna aktivnost treba da bude povratak privremeno evakuisanog stanovništva u svoje domove i pomoć stanovništvu u normalizaciji života, na čemu treba da se angažuju, pored struktura civilne zaštite, također i organi općinske i kantonalne vlasti. Odmah po prestanku djelovanja prirodne i druge nesreće neophodno je angažovati općinsku komisiju za procjenu šteta, i pristupiti procjeni pričinjenih materijalnih i drugih šteta usljed djelovanja prirodne i druge nesreće, u skladu sa odgovarajućim pod zakonskim aktom, koji je donesen na osnovu Zakona o zaštiti i spašavanju. Također je važno organizovati dostavljanje pomoći ugroženom stanovništvu od strane svih društvenih subjekata i humanitarnih organizacija.

3. Mjere, snage i sredstva zaštite i spašavanja koje će provoditi općinske službe za upravu i snage civilne zaštite

Faza preventivne zaštite

U zavisnosti od vrste prirodne i druge nesreće neophodno je provoditi preventivne mjere, koje se trebaju realizovati na bazi određenih planova i programa i na dugoročnoj osnovi. To je posebno važno kod prevencije prirodnih i drugih nesreća koje mogu izazvati katastrofalne posljedice po zdravlje i živote ljudi kao i na materijalna dobra.

Općina Breza treba obezbijediti u budžetu na bazi odgovarajućih planova i programa finansijska sredstva za realizaciju istih.

U ovoj fazi se provode slijedeće mjere:

Zaštita životinja i namirnica životinjskog porijekla.

Zaštita okoliša (plavljenje, klizišta, rušenje, zagađenje okoline). Zaštita bilja i biljnih proizvoda.

Faza spašavanja

U ovoj fazi se provode slijedeće mjere:

Evakuacija ljudi i materijalnih dobara

Zbrinjavanje ugroženih i stradalih.

Zaštita i spašavanje od radioloških, hemijskih i bioloških sredstava. Zaštita i spašavanje od rušenja.

Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom. Zaštita i spašavanje od požara.

Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava. Prva

medicinska pomoć.

Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla. Zaštita okoliša.

Zaštita bilja i biljnih proizvoda

Strukture civilne zaštite sve navedene mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, provode u saradnji sa svim općinskim službama u Jedinostvenom općinskom organu uprave Breza, privrednim društvima, javnim preduzećima, i drugim subjektima čija djelatnost je od značaja za zaštitu i spašavanje, kao što su:

evakuacija ljudi i materijalnih dobara, zbrinjavanje ugroženih i stradalih, zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom, zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla, zaštita okoliša i zaštita bilja i biljnih proizvoda.

Faza otklanjanja posljedica

Asanacija terena.

U zavisnosti od prirodne i druge nesreće koja je zadesila određeno područje, u fazi otklanjanja posljedica prirodne i druge nesreće preduzimaju se sve mjere koje doprinose što bržoj normalizaciji stanja na ugroženom području, odnosno stvaranja osnovnih uslova za normalan život i rad.

U ovoj fazi zaštite i spašavanja Općina Breza ima važan zadatak da iz budžeta obezbijedi finansijska sredstva za sanaciju šteta usljed prirodne i druge nesreće, a prije svega za sanaciju stambenih i najvažnijih infrastrukturnih objekata, od kojih zavisi uspostavljanje normalnog života na nastradalom području. Također je, u ovoj fazi, važno zajedničko angažovanje struktura civilne zaštite, službi za upravu i pravnih i privatnih subjekata, u obezbjeđenju efikasnog i dobro organizovanog prevoza evakuisanih lica u svoje domove, gdje treba angažovati neophodna prevozna sredstva i odgovarajući broj lica osposobljenih za ove poslove.

Angažovanje organa uprave na iniciranju i preduzimanju akcija prikupljanja finansijske i svake druge pomoći od kantonalnih organa vlasti, domaćih organizacija i domaćih humanitarnih organizacija, radi pružanja pomoći nastradalom stanovništvu, kao i radi sanacije oštećenih i uništenih objekata.

U ovoj fazi se, također, vrši procjena pričinjenih materijalnih šteta od strane općinske Komisije za procjenu šteta, koja ove poslove obavlja u skladu sa zakonski propisanom metodologijom.

4. Snage civilne zaštite potrebne za realizaciju predviđenih mjera zaštite i spašavanja

Vrsta snaga

Realizaciju predviđenih mjera zaštite i spašavanja obavljaju sve strukture civilne zaštite: Služba civilne zaštite, Općinski štab civilne zaštite, općinske službe Jedinostvenog organa uprave Breza, Kantonalna uprava civilne zaštite, privredna društva i drugi pravni subjekti, povjerenici civilne zaštite, jedinice civilne zaštite opšte i specijalizovane namjene i službe zaštite i spašavanja koje su formirane u pravnim subjektima i udruženjima građana čija djelatnost je od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara.

Vrsta i količina MTS-a koja su potrebna za sprovođenje predloženih mjera mjera zaštite i spašavanja

Vrsta i količina MTS-a struktura civilne zaštite, koja su potrebna za sprovođenje predloženih mjera zaštite i spašavanja određeni su propisanim okvirnim materijalnim formacijama za sve strukture civilne zaštite. Za predložene mjere zaštite i spašavanja, također, se koriste, zavisno od intenziteta prirodne i druge nesreće i zavisno od veličine područja koje je zahvaćeno prirodnom i drugom nesrećom, osim MTS-a civilne zaštite koriste se ili angažuju se i odgovarajuća MTS-a privrednih društava, javnih preduzeće, komunalnih preduzeća,

kantonálnih organa uprave, građana i drugih pravnih subjekata koji raspolažu odgovarajućim MTS-a.

5. Mjere zaštite i spašavanja koje provode privredna društva i druga pravna lica

U obavljanju poslova zaštite i spašavanja privredna i dr. društva provode odgovarajuće pripreme, donose i razrađuju planove za svoje djelovanje u zaštiti i spašavanju, planiraju i osiguravaju materijalno-tehnička sredstva za provođenje mjera zaštite i spašavanja i organizuju jedinice i povjerenike civilne zaštite, opremaju te jedinice i povjerenike MTS-om i osposobljavaju ih za njihovo učešće u zaštiti i spašavanju.

U slučaju postojanja prirodnih i drugih nesreća i tehnoloških nesreća pravna lica dužna su provoditi odluke nadležnog općinskog štaba CZ-e koji upravlja akcijama zaštite i spašavanja na području na kojem se nalaze objekti tih pravnih lica. Sva pravna lica su dužna da odrede tijelo koje će upravljati akcijama zaštite i spašavanja u slučaju nesreća koja može ugroziti život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara pravnog lica.

6. Potrebna finansijska sredstva i mogući izvori finansiranja

Sva preduzeća i druge organizacije i ustanove dužne su da planiraju finansijska sredstva za zaštitu i spašavanje prije svega svoje imovine. Takođe su dužne da se na zahtjev Općinskog štaba CZ odazovu i stave na raspolaganje svoje ljudske i materijalne potencijale u svrhu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. Što se tiče civilne zaštite, Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i dr. nesreća ("Sl.novine F BiH" br. 39/03; 22/06 i 43/10/) u čl.179. navedeno je da se civilna zaštita finansira iz:

Budžeta Federacije, kantona i općina, sredstva pravnih lica, osiguranja, dobrovoljnih priloga, međunarodne pomoći, i drugih izvora utvrđenih ovim i drugim zakonom. Prioriteti u finansiranju od navedenih sredstava bit će usmjereni na:

pripremanje, opremanje i obuka općinskih štabova civilne zaštite,

pripremanje, opremanje i obuka službi zaštite i spašavanja, pripremanje,

opremanje i obuka jedinica civilne zaštite,

opremanje pravnih lica u dijelu kada postavljeni zadaci tim licima nadilaze njihove materijalne mogućnosti,

nabavka i održavanje sistema za uzbunjivanje stanovništva,

prilagođavanje i održavanje zaštitnih objekata za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara,

saniranje dijela šteta nastalih prirodnim i drugim nesrećama kao i troškove koji nastanu tokom učešća u provođenju mjera zaštite i spašavanja.

Realizacija budžetskih sredstava provoditi će se svake godine posebno prema proceduri rasporeda općinskih budžetskih sredstava za navedene prioritete.

7. Rokovi za obezbjeđenje nabavke planiranih sredstava i opreme

Općina Breza svake godine u skladu sa finansijskim mogućnostima planira određena finansijska sredstva za ove namjene. Imajući u vidu sadašnju finansijsku situaciju u društvu, rokovi za nabavku navedenih MTS-a i opreme, za potrebe opremanja svih struktura civilne zaštite, kao i za edukaciju pripadnika tih struktura, trebaju biti postavljeni u realne vremenske okvire, kada se radi o nabavci optimalnih količina MTS-a i opreme, ali treba voditi računa da se najneophodnija MTS-a i oprema trebaju nabaviti u što kraćem mogućem roku i obezbijediti sredstva za edukaciju i obuku pripadnika struktura civilne zaštite i građana za preduzimanje mjera zaštite i spašavanja.

8. Planiranje angažovanja nevladinih organizacija i udruženja građana čija je djelatnost u funkciju zaštite i spašavanja, na pružanju pomoći u zaštiti i spašavanju

U dosadašnjem periodu je bila dobra saradnje struktura civilne zaštite sa Javnim ustanovama i udruženjima građana na poslovima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, što u narednom periodu treba, poboljšati i uspostaviti još bolju

saradnju sa navedenim ustanovama i organizacijama kako na preventivnoj tako i na poslovima zaštite i spašavanja.

U tim ustanovama već imamo formirane službe zaštite i spašavanja, što ćemo i u narednom periodu nastaviti sa tim aktivnostima i u ostalim udruženjima i organizacijama na području općine Breza.

9. Planiranje angažovanja sredstava i opreme privrednih društava i drugih pravnih lica i građana na pružanju pomoći u zaštiti i spašavanju

Odgovarajuća MTS-a i oprema privrednih društava i drugih pravnih subjekata, kao i građana, koji raspolažu sa odgovarajućim sredstvima i opremom za potrebe zaštite i spašavanja, po potrebi se, angažuju, zavisno od intenziteta, prirodne i druge nesreće, a međutim, prisutan je problem obezbjeđenja finansijske nadoknade, u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju, za korištena MTS-a i opreme.

10. Način vršenja procjene štete pričinjene usljed prirodne i druge nesreće

Procjenu pričinjenih šteta usljed prirodnih i drugih nesreća vrše općinska komisija koju je formirao načelnik općine, a rad komisije se bazira na podzakonskom aktu kojim je definisana metodologija za procjenu pričinjenih šteta.

11. Organizacija i način prikupljanja podataka o pojavama prirodnih i drugih nesreća i način informisanja i obavještanja javnosti

Operativni centar CZ Breza poslove iz svoje nadležnosti vrši tako što prikuplja informacije i podatke o svim vrstama prirodnih i drugih nesreća putem organa, službi i pravnih lica koji su se dužni povezati sa operativnim centrom (PS Breza, JU Dom zdravlja Breza, „Dobrovoljno vatrogasno društvo Breza“, Elektrodistribucija, PTT, JP „Komunalno“, Mjesne zajednice, preduzeća itd.) i drugih davalaca informacija. Informacije se prikupljaju prema listi pitanja o međusobnom informisanju. Informacije prikuplja i putem stalnog praćenja redovnih informativnih programa putem radija i TV.

Obradene informacije dostavlja nadležnim organima prema prioritetima, odnosno onom organu na koji se odnosi ta informacija.

Kada operativni centar CZ Breza primi informaciju, dežurni operativac u centru postupa na način što primljenu informaciju obrađuje tako da prvo provjerava njenu vjerodostojnost i aktuelnost u kontaktu sa davaocem informacije, a nakon toga preduzima sljedeće radnje:

Informacije koje se odnose na redovne i vanredne izvještaje odmah po prijemu, bez obrade, prosljeđuje organu ili pojedincu na koga je izvještaj označen (adresiran); ostale informacije koje se ne odnose na redovne i vanredne izvještaje, prije dostavljanja nadležnom organu, mora obraditi.

Obrada informacije podrazumijeva postupak u kojem dežurni operativac treba da tačno i precizno sazna kojim organima uprave ili drugim organima treba informaciju dostaviti. Utvrđivanje te činjenice vrši se tako što se na osnovu podataka o prirodnoj i drugoj nesreći na koju se informacija odnosi, vrši uvid u propis kojim je utvrđen djelokrug organa uprave i drugih organa i tako saznaje koji su organi nadležni za prijem informacije.

Operativni centar CZ Breza informacije dostavlja onim općinskim službama za upravu na čiju se oblast odnosi informacija, onda kantonalnom operativnom centru CZ Zenica i rukovodiocu općinske službe civilne zaštite, a po nalogu rukovodioca ili drugog ovlaštenog državnog službenika te službe, informacija se može dostaviti i općinskom načelniku, i operativnim centrima CZ susjednih općina. U izuzetnim slučajevima operativni centar CZ općine može informaciju proslijediti direktno Federalnom operativnom centru CZ.

Dnevni izvještaji o stanju na području općine Breza u pismenoj formi dostavljaju se kantonalnom operativnom centru CZ i pomoćniku načelnika za CZ do 08,00 sati ujutro svakim danom.

Ako je došlo do proglašenja prirodne i druge nesreće, izvještaji se dostavljaju prema

sljedećim rokovima:

odmah nakon proglašenja prirodne i druge nesreće (prvi izvještaj), a najkasnije u roku od prva četiri sata od proglašenja nastanka nesreće;

prvi dan nakon proglašenja prirodne i druge nesreće – svakih 6 sati ili po potrebi češće; narednih šest dana – svakog dana po jednom ili po potrebi češće;

poslije 7 dana – svakih sedam dana po jedan izvještaj i tako sve do momenta kada štab civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja prestane sa svojim radom.

III. PODACI O STANJU ORGANIZOVANOSTI CIVILNE ZAŠTITE

ORGANIZACIJA CIVILNE ZAŠTITE

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i drugim zakonskim propisima, Procjenom ugroženosti, procjenama sopstvenih snaga i mogućnosti za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća, civilnu zaštitu na području općine Breza treba osposobiti tako da može uspješno izvršavati zadatke zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara i u najtežim uslovima. Pri utvrđivanju struktura civilne zaštite za područje općine temeljni elementi su uzeti iz Procjene ugroženosti, a isti su bitni za organizovanje zaštite i spašavanja. Iskustvo iz prethodnog rata, te dosadašnje prirodne i druge nesreće koje su se dešavale na ovom području su elementi za organizovanje civilne zaštite na teritorijalnom principu.

Organizovanje, pripremanje i funkcionisanje civilne zaštite na području općine Breza bazira se na:

- Procjeni ugroženosti, procjeni sopstvenih snaga i mogućnosti za zaštitu i spašavanje i otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća;
- Organizacija i priprema sistema civilne zaštite, radnih ljudi i građana, organa uprave, privrednih društava i drugih pravnih lica;
- Rukovođenje u akcijama zaštite i spašavanja od strane Općinskog štaba civilne zaštite;
- Angažovanju ljudskih i materijalnih potencijala za izvršavanje zadataka zaštite i spašavanja;
- Osposobljenosti i organizovanosti pravnih lica i udruženja građana u kojima su formirane i u kojima će se formirati službe zaštite i spašavanja;
- Osposobljenosti privrednih društava i drugih pravnih lica u kojima se obavljaju djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (djelatnosti iz oblasti zdravstva, veterinarstva, komunalnih poslova, šumarstva, poljoprivrede, građevinarstva i sl.);
- Mobilnosti i spremnosti struktura civilne zaštite za pravovremeno djelovanje u slučaju prirodnih i drugih nesreća, kao i njihovo otklanjanje;
- Organizovanje lične i uzajamne zaštite građana;
- Organizovanje i usklađivanje funkcionisanja civilne zaštite sa ostalim strukturama sistema zaštite i spašavanja.

Osnovni nosilac izgradnje sistema zaštite i spašavanja je općina. To proizilazi iz činjenice što se na području općine odvija cjelokupan život i rad stanovništva. Prema tome sistem zaštite i spašavanja općine mora biti na tom nivou da može adekvatno odgovoriti u svim slučajevima prirodne i druge nesreće. Organizacija civilne zaštite obuhvata:

1. ličnu i uzajamnu zaštitu građana,
2. mjere zaštite i spašavanja,
3. štabove civilne zaštite,
4. povjerenike civilne zaštite,

5. službe zaštite i spašavanja,
6. jedinice civilne zaštite,
7. rukovođenje i upotrebu snaga i sredstava civilne zaštite.

Lična i uzajamna zaštita

Lična i uzajamna zaštita građana predstavlja najmasovniji oblik pripremanja i organizovanog učešća građana u zaštiti i spašavanju.

Samozaštita se provodi u stambenim i poslovnim zgradama, obrazovnim institucijama, ustanovama, privrednim društvima, mjesnim zajednicama i svim mjestima gdje građani rade i borave.

Da bi se postigla organizovana samozaštita, potrebno je provoditi obuku građana prema nastavnim planovima i programima, čime bi se kvalitetno osposobili za sprovođenje mjera i postupka preventivne zaštite, pružanja prve pomoći i samopomoći članovima porodice i drugim licima, kao i sprovođenje pojedinih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Obuku za ličnu i uzajamnu zaštitu treba provoditi na osnovu Procjene ugroženosti i mogućih posljedica po ljude i materijalna dobra na određenim područjima i objektima.

Mjere zaštite i spašavanja

Mjere zaštite i spašavanja predstavljaju organizovane radnje i postupke preventivne i operativne prirode koje pripremaju i provode organi uprave i drugi organi vlasti i pravna lica. Svi gore nabrojani nosioci zaštite i spašavanja planiraju i pripremaju:

1. mjere i postupke od značaja za provođenje preventivne zaštite, kao osnovnog vida sprečavanja nastajanja prirodne ili dr.nesreće ili ublažavanja njenog djelovanja;
2. mjere i postupke zaštite i spašavanja u slučaju postojanja neposredne opasnosti od nastajanja prirodnih i dr.nesreća;
3. mjere i postupke zaštite i spašavanja tokom trajanja prirodnih i drugih nesreća;
4. mjere i postupke za ublažavanje i otklanjanje posljedica od prirodnih i dr. nesreća

U cilju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području općine Breza provode se sljedeće mjere zaštite i spašavanja:

1. sklanjanje ljudi i materijalnih dobara,
2. evakuacija,
3. zbrinjavanje ugroženih i nastradalih,
4. zamračivanje,
5. zaštita i spašavanje od radioloških, hemijskih i bioloških sredstava,
6. zaštita i spašavanje od rušenja,
7. zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom,
8. zaštita i spašavanje od požara,
9. zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava,
10. prva medicinska pomoć,
11. zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla,
12. asanacija terena,
13. zaštita okoliša,
14. zaštita bilja i biljnih proizvoda.

Ovim Programom razvoja zaštite i spašavanja predviđeni su zadaci i postupci za sprovođenje mjera zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području općine Breza.

1. Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara obuhvata: planiranje i izgradnju skloništa, drugih zaštitnih objekata, kao i zaklona pogodnih za zaštitu i sklanjanje, njihovo održavanje i organizovanje korištenja za zaštitu ljudi i materijalnih dobara.

Pod materijalnim dobrima koja podliježu obavezi sklanjanja smatraju se materijalna i druga dobra koja služe za podmirenje životnih potreba građana kao i druga materijalna i kulturna dobra i sredstva izuzetne naučne, kulturne i istorijske vrijednosti.

U cilju sprovođenja ove mjere potrebno je:

- Planirati izgradnju skloništa i drugih zaštitnih objekata, planirati prilagođavanje pogodnih prostorija, predvidjeti mogućnost korištenja privrednih i drugih objekata, zaklona i drugih zaštitnih objekata. Pod drugim zaštitnim objektima podrazumjevaju se: podrumске i druge prostorije u stambenim i drugim zgradama prilagođene za sklanjanje, napušteni tuneli, pećine i drugi prirodni i vještački objekti i izrađeni zakloni;
- Planirati pomjeranje stanovništva iz ugroženih na manje ugrožena područja;
- Općina, privredna društva i građani su dužni da obezbjede izgradnju skloništa i zaklona u cilju zaštite stanovništva i materijalnih dobara;
- Planovima sklanjanja planirati izgradnju, kao i sanaciju već postojećih skloništa i zaklona po mjestu stanovanja za stanovništvo na području općine; po mjestu rada za uposlenike koji će se naći na radnom mjestu; te planirati sklanjanje stanovnika koji bi se u trenutku opasnosti mogli naći na javnim mjestima.

2. Evakuacija

Evakuacija je plansko, organizovano i privremeno premještanje stanovništva i materijalnih dobara iz područja za koja se procjenjuje da mogu biti zahvaćena prirodnim i drugim nesrećama na neugrožena i manje ugrožena područja. Evakuacija se provodi s ciljem da se izbjegne ili umanju stradanje stanovništva i uništenje materijalnih dobara.

Evakuaciju stanovništva i materijalnih dobara naređuje općinski štab civilne zaštite, ako se radi o evakuaciji sa jednog na drugo područje općine. Ako se radi o evakuaciji sa područja općine na područje druge općine, evakuaciju naređuje kantonalni štab civilne zaštite.

Služba civilne zaštite će u Planu evakuacije utvrditi broj i vrstu pojedinih objekata namjenjenih za prihvatanje evakuisanog stanovništva /kuće za odmor, seoska domaćinstva, planinarske kuće i domove, škole i sl.objekti/, broj i struktura eventualno evakuisanog stanovništva po mjesnim zajednicama /teško ranjeni i bolesni, invalidi preko 60%, stari i nemoćni, trudnice, majke s djecom do sedam godina i učenici osnovnih škola/. U planiranju evakuacije naročitu pažnju treba posvetiti izboru zbornih mjesta prikupljanja, područjima prihvata, pravcima kretanja, područjima razmještanja, obezbjeđenje prevoznih sredstava za evakuisano stanovništvo, zdravstvenu zaštitu za evakuisano stanovništvo te ishranu i druge materijalne potrebe evakuisanog stanovništva.

Za pripremu evakuacije i samo provođenje mjera potrebno je uključiti sve nadležne općinske službe, kao i druge nosioce zaštite i spašavanja definisane u Planu zaštite i spašavanja.

3. Zbrinjavanje ugroženih i nastradalih

Radi zbrinjavanja ugroženog i stradalog stanovništva od prirodnih i drugih nesreća, preduzimaju se hitne mjere za smještaj, ishranu i osiguranje drugih potrebnih uslova za život. Štabovi i povjerenici civilne zaštite neposredno rukovode postupcima zbrinjavanja dok se ne stvore uslovi da dalju brigu preuzmu nadležne općinske službe ili dok se odlukom Općinskog načelnika za to ne formiraju posebne službe.

Zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva ima za cilj da se za ovu kategoriju stanovništva koja je usljed prirodnih i drugih nesreća u kratkom roku i velikom broju ostala bez osnovnih uslova i sredstava za život, brzo i efikasno obezbjedi smještaj, ishrana, pruži zdravstvena zaštita i drugi uslovi za preživljavanje, odnosno dok se ne stvore odgovarajući životni uslovi redovne djelatnosti.

U zbrinjavanju ugroženog stanovništva učestvuju, pored štabova civilne zaštite sa svojim jedinicama i drugim snagama i zdravstvene organizacije, organizacija Crvenog križa i drugih humanitarnih organizacija, vlasnici i korisnici objekata koji su pogodni za smještaj, općinske službe, građani i dr.

U Planu zbrinjavanja utvrditi broj i vrstu pojedinih objekata namjenjenih za prihvatanje ugroženog stanovništva kao što su kuće za odmor, seoska domaćinstva, planinarske kuće i domovi, škole, hoteli, javne ustanove i sl., a predvidjeti i mogućnost improvizovanih naselja /kamp kućice, prikolice, šatori i sl./

4. Zamračivanje

U cilju zaštite stanovništva i materijalnih dobara u ratu i u neposrednoj ratnoj opasnosti, kada prijete opasnost od zračnih i drugih dejstava, provodi se zamračivanje naseljenih mjesta, javne rasvjete, stambenih, privrednih i drugih objekata i saobraćajnih vozila, a prema procjeni opasnosti.

Zamračivanje može biti potpuno i djelimično, a naredbu o provođenju mjera zamračivanja na području općine donosi općinski štab civilne zaštite, kojom se propisuje i način provođenja zamračivanja.

Pod zamračivanjem se podrazumjeva isključivanje svjetlosnih izvora ili zasjenjivanje svjetlosnih otvora (prozora, vrata i drugih otvora na objektima) na takav način da se svjetlost ne može uočiti sa spoljne strane za vrijeme korištenja izvora svjetlosti.

Planom zamračivanja će se definisati nosioci provođenja mjera, a po naređenju općinskog štaba gdje će:

- zamračivanje javne rasvjete, javnih mjesta, ulica i dr., vršiti "Elektrodistribucija" i pravne osobe odgovorne za javnu rasvjetu
- zamračivanje stambenih zgrada (stanova i zajedničkih prostorija), vlasnici i stanari tih objekata
- zamračivanje privrednih i drugih objekata, vlasnici, odnosno korisnici tih objekata
- zamračivanje saobraćajnih vozila, vlasnici vozila

5. Radiološka, hemijska i biološka zaštita

Radiološka, hemijska i biološka zaštita (u nastavku: RHB zaštita) obuhvata mjere i postupke koji se organizuju i provode radi sprečavanja, ublažavanja i otklanjanja posljedica od RHB djelovanja na stanovništvo, životinjski i biljni svijet i materijalna dobra, kao i ublažavanje i otklanjanje posljedica tehnoloških havarija i drugih akcidenata od RHB agenasa u miru.

Procjenom ugroženosti općine definisani su potencijalni rizici od kontaminacije za zdravlje stanovništva i okoline. U tom smislu potrebno je u saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Ze-Do Kantona kontinuirano vršiti mjerenje nivoa zračenja zemljišta, vode i vazduha.

Pored toga, dužnost je svih subjekata zaštite da se u okviru vlastitih mogućnosti uključe u djelatnost RHB zaštite te ostvaruju saradnju sa općinskim štabom civilne zaštite i Službom civilne zaštite.

Ličnu i kolektivnu RHB zaštitu treba da organizuje svaki pojedinac, domaćinstvo, stambene zgrade, naselja, mjesne zajednice, privredna društava i dr.

RHB zaštitu treba rješavati prvenstveno sredstvima za ličnu zaštitu, gdje spadaju zaštitna maska, zaštitni ogrtač i prvi zavoj ili u nedostatku istih koristiti priručna sredstva /nakvašena gaza preko lica, ogrtač za glavu i tijelo i sl./

Kolektivna zaštita stanovništva predstavlja osnovu zaštite u urbanoj sredini kojom se osigurava kolektivna zaštita stanovništva i materijalnih dobara od posljedica RHB djelovanja.

Kolektivnom RHB zaštitom potrebno je osigurati zaštitu od RHB kontaminacije i zaštitu od radioaktivnog zračenja.

Kolektivna zaštita zavisi od pravovremenih priprema skloništa, prirodnih i vještačkih objekata u sredinama rada, odnosno boravka. Radi osiguravanja uslova za zaštitu stanovništva i materijalnih dobara od RHB kontaminacije i radioaktivnog zračenja, sredstva za kolektivnu zaštitu osiguravaju se u skloništima, a osiguravaju ih: općina

za javna skloništa, pravna lica za svoje zaposlenike, vlasnici i drugi korisnici poslovnih prostora za svoje zaposlenike, te vlasnici stambenih objekata za svoje potrebe.

Zaštitu životinja treba vršiti priručnim sredstvima. U okviru poljoprivrednih organizacija i domaćinstava osposobiti objekte za smještaj i zaštitu, te vršiti planiranje evakuacije u manje ugrožene prostore. Vlasnike životinja obučiti za preduzimanje mjera zaštite.

Otklanjanje posljedica RHB kontaminacije ima za cilj, prije svega dekontaminaciju terena, ljudi, objekata, životinja i materijalnih dobara. Zbog toga dekontaminaciju treba organizovati i izvršiti što je moguće brže.

Odlukom o vrsti i minimalnim količinama sredstava potrebnih za sprovođenje lične i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 23/04 i 58/06) je utvrđena vrsta i minimum sredstava koja su neophodna za sprovođenje lične i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama od ugroženosti prirodnim, tehničko-tehnološkim, ekološkim i drugim nesrećama koja su dužni da nabave građani i sva pravna lica koja su vlasnici poslovnih objekata i stambenih zgrada za zaštitu svojih stanara i zaposlenika i rokovi za nabavku tih sredstava.

6. Zaštita i spašavanje od rušenja

Radi zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara iz ruševina koje mogu nastati usljed zemljotresa, odrona, klizanja tla ili drugih prirodnih i drugih nesreća, organizuju se i provode odgovarajuće aktivnosti i mjere zaštite i spašavanja od rušenja koje obuhvataju: mjere, radnje i postupke na izviđanju ruševina i pronalaženju lica zatrpanih u ruševinama, osiguranje oštećenih i pomjerenih dijelova konstrukcija zgrada i objekata radi sprečavanja zarušavanja, odnosno naknadnog rušenja, spašavanje zatrpanih, odnosno njihovo izvlačenje izvan zone rušenja i preduzimanje mjera zdravstvenog i drugih oblika zbrinjavanja, kao i izvlačenje materijalnih dobara iz objekata te druge mjere zaštite kojima se doprinosi zaštiti i spašavanju iz ruševina.

Zaštita i spašavanje od rušenja planira se i provodi kao preventivna mjera u postupku donošenja prostornih i urbanističkih planova i u skladu sa predviđenim građevinsko-tehničkim mjerama pri izgradnji objekata, čime se može uticati na sprečavanje, odnosno smanjenje štetnih uticaja prirodnih i dr.nesreća na mogućnost rušenja.

Zaštitu i spašavanje provode građani u okviru samozaštite, građevinska, komunalna, transportna i druga privredna društva, vatrogasna jedinica, kao i druga pravna lica koja raspolazu odgovarajućim materijalno-tehničkim sredstvima i opremom, jedinice civilne zaštite, nadležne općinske službe, kao i drugi učesnici zaštite i spašavanja koji se angažuju u akcijama zaštite i spašavanja.

7. Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom

Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom je mjera koja sadrži provedbu zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara u područjima vodotoka koja mogu biti ugrožena poplavama uslijed oštećenja brana, nasipa ili drugih vodozaštitnih objekata.

Ova mjera podrazumjeva izgradnju, održavanje i saniranje oštećenih objekata za zaštitu od poplava, osmatranje i izviđanje stanja vodotoka, objekata i terena, planiranje provođenja evakuacije stanovništva i materijalnih dobara iz ugroženih područja, ispumpavanje vode iz poplavljenih objekata, snabdjevanje poplavom ugroženog stanovništva potrebnim

namirnicama i drugim sredstvima te saniranje posljedica izazvanih poplavama.

U cilju zaštite od poplava i samim akcijama spašavanja učestvuju: građani u okviru samozaštite i pomoći drugima, pravna lica kojima je to osnovna djelatnost, nadležne općinske službe, sportska i dr. udruženja, službe zaštite i spašavanja opremljene i osposobljene za ovu vrstu zaštite i spašavanja i dr.

8. Zaštita i spašavanje od požara

Zaštita i spašavanje od požara obuhvata: pripremu i provođenje preventivnih mjera u svim sredinama, objektima, mjestima i prostorima gdje postoji mogućnost nastanka požara, organizovanje i pripremanje snaga za gašenje požara, osiguranje osmatranja i uzbunjivanja o pojavama požara, gašenje i lokalizovanje požara i spašavanje stanovništva i materijalnih dobara iz objekata i područja ugroženih požarom.

Zaštitu od požara dužni su organizovati i provoditi sva pravna i fizička lica koji su vlasnici i korisnici građevina i prostora šumskog i poljoprivrednog zemljišta. Struktura privrede općine Breza je takva da u njoj jedan dio čine subjekti čija djelatnost je rizična za izbijanje i širenje požara, posebno se ističu: tehnološki postupci pri kojima se razvijaju visoke temperature i pritisak, upotreba lako zapaljivih i eksplozivnih plinova, rad sa lako zapaljivim sirovinama, skladištenje lakozapaljivih i eksplozivnih materija i slično. Sve navedeno negativno utiče na mogućnost blagovremene protivpožarne zaštite, odnosno direktno podiže stepen ugroženosti od požara na industrijskim objektima i postrojenjima, a indirektno utiče na podizanje nivoa ugroženosti od požara graničnih stambenih zona koje su obično nedovoljno udaljene od industrijskih kapaciteta.

U cilju sprečavanja nastanka i spremnosti za gašenje i otklanjanje posljedica i zaštite stanovništva i materijalnih dobara neophodno je preduzeti adekvatne mjere od strane svih subjekata na zaštiti od požara na području općine.

Evidentna je trenutna neopremljenost stambenih zgrada protivpožarnim aparatima te nedovoljna razgranatost protivpožarnih puteva. Pored toga pojedini postojeći protivpožarni putevi su neprohodni. Potrebno je u narednom periodu, zajedno sa nadležnim institucijama, uraditi procjenu stvarnog stanja i trenutno neprohodne šumske puteve staviti u funkciju prohodnosti za motorna vozila u slučaju izbijanja požara. Pored toga posebnu pažnju treba posvetiti obuci stanovništva, pravnih subjekata i vatrogasnih jedinica, kao i njihovo adekvatno opremanje i ravnomjernu pokrivenost kompletne općine.

U skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu u 2018.god. potrebno je uraditi Plan zaštite od požara za područje općine Breza.

9. Zaštita od neeksplozivnih i minsko-eksplozivnih sredstava

Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava je mjera koja se sastoji u pronalaženju, otkrivanju, obilježavanju, iskopavanju, prenošenju, utovaru, prevoženju, istovaru, privremenom skladištenju, dezaktiviranju i uništavanju NUS-a na svim područjima na kojima se nalaze ta sredstva.

Poslovi koji se odnose na problematiku uklanjanja mina i neeksplozivnih ubojnih sredstava vrše jedinice civilne zaštite za uklanjanje mina i neeksplozivnih ubojnih sredstava (timovi za deminiranje) na način regulisan Zakonom o deminiranju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/02), Standardom za uklanjanje mina i neeksplozivnih ubojnih sredstava u Bosni i Hercegovini i Standardnim operativnim procedurama uklanjanja i uništavanja neeksplozivnih ubojnih sredstava, jedinice

Oružanih snaga BiH, pravne osobe akreditirane za ovu djelatnost od strane Centra za uklanjanje mina u BiH.

Kada govorimo o NUS-a najčešći pronalazak NUS-a je zabilježen prilikom izvođenja građevinskih i poljoprivrednih radova. Služba civilne zaštite, u saradnji sa Centrom za uklanjanje mina u BiH je odredila prioritete rješavanja miskih polja u zavisnosti od finansijske

situacije.

10. Prva medicinska pomoć

Prva medicinska pomoć je mjera zaštite i spašavanja koja obuhvata: preventivnu zaštitu koju čine protivepidemijske i higijenske mjere zaštite stanovništva, operativnu zaštitu koja se sastoji od pružanja prve pomoći standardnim i priručnim sredstvima na licu mjesta, medicinske trijaže ranjenih, povrijeđenih i oboljelih lica, sanitetske evakuacije i transporta do najbliže zdravstvene ustanove radi pružanja opće medicinske pomoći ili do odgovarajuće specijalističke zdravstvene ustanove radi potpunog zdravstvenog zbrinjavanja.

Radi realizacije ovih zadataka potrebno je provođenje mjera i postupaka kao što su:

- organizovati i sprovesti obuku stanovništva na pružanju lične i uzajamne zaštite u uslovima prirodnih i drugih nesreća,
- na području općine Breza formirana je služba zaštite i spašavanja za medicinsku pomoć koja se nalazi pri JU Dom zdravlja Breza i koja je osposobljena da pruža medicinsku pomoć na terenu ugroženom stanovništvu.
- prvu medicinsku pomoć treba organizovati uz neposredno učešće zdravstvenih ustanova, u saradnji sa općinskim štabom civilne zaštite.

11. Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla

Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla je mjera koja se sastoji u: sklanjanju i izmještanju, sprečavanju i lokalizovanju pojava parazitskih, zaraznih i uzgojnih bolesti, kontroli životinja, sirovina, proizvoda i otpadaka životinjskog porijekla, kontroli ispravnosti stočne hrane i vode, ukazivanju prve veterinarske pomoći oboljeloj i ranjenoj stoci, uklanjanju leševa životinja i drugog otpada animalnog porijekla i preduzimanju drugih odgovarajućih mjera.

Obzirom da zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla predstavlja značajnu mjeru zaštite i spašavanja, na području općine potrebno je da nadležna općinska služba u saradnji sa općinskim štabom civilne zaštite organizuju, usklađuju i provode mjere zaštite i spašavanja od opasnosti prirodnih i drugih nesreća. Obavezu učešća imaju i privredna društva (poljoprivredna, proizvodna, prometna, trgovačka), specijalizovane jedinice civilne zaštite, te građani vlasnici životinja i namirnica životinjskog porijekla.

Kao preventivnu mjeru posebnu pažnju dati obavještanju, upozoravanju i davanju stručnih savjeta stanovništvu i vlasnicima životinja o mjerama u cilju sprječavanja i otklanjanja posljedica zaraženih životinja.

12. Asanacija terena

Asanacija terena je mjera koja se sastoji od preduzimanja sanitarno-higijenskih i sanitarno-tehničkih mjera na terenu, u naselju, stambenim i drugim objektima u cilju sprečavanja širenja zaraze, epidemija i drugih štetnih posljedica po stanovništvo i materijalna dobra, a obuhvata organizovanje i provođenje sljedećih radnji: uklanjanje, identifikaciju i pokop poginulih lica, uklanjanje leševa uginulih životinja, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju objekata i terena te uklanjanje otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život lica i okoliša.

Prilikom dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije dužna su učestvovati sva pravna lica iz oblasti zdravstvene i veterinarske djelatnosti, vatrogasne jedinice, specijalizovane jedinice civilne zaštite i nadležne općinske službe.

13. Zaštita okoliša

Zaštita okoliša je mjera koja se sastoji u sprečavanju nastanka štetnih posljedica od uništavanja i zagađivanja okoliša i u otklanjanju posljedica nastalih usljed:

- tehničko-tehnoloških havarija, nesreća i katastrofa koje mogu ugroziti okoliš, a naročito prirodne resurse,

- ispuštanja toksičnih, štetnih hemijskih i dr.materija u okoliš iz industrijskih i drugih postrojenja, motornih vozila i ložišta iz domaćinstava u količinama iznad maksimalno dozvoljenih vrijednosti
- odlaganja komunalnog, industrijsko-tehnološkog i drugog čvrstog tečnog otpada djelovanja vremenskih nepogoda kao što su snježne padavine, poplave, suše, klizišta i dr.

Za provođenje mjera zaštite okoliša, sva pravna lica iz oblasti proizvodnje i prometa hemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških i drugih opasnih tvari, kao i pravna lica koja prevoze ili se koriste tim sredstvima, dužni su u svojim planovima predvidjeti organizaciju i osposobljavanje stručnih ekipa, osigurati opremu i sredstva za brze intervencije za zaštitu i spašavanje od opasnosti od tehnološke ili druge nesreće u okviru svojih objekata, kao i na širem području općina ako se takva nesreća proširi. Također ova pravna lica su dužna osigurati pogodne i sigurne lokacije za izmještanje, tj.sklanjanje opasnih tvari u slučaju katastrofa većih razmjera.

14. Zaštita bilja i biljnih proizvoda

Zaštita i spašavanje bilja i biljnih proizvoda je mjera kojom se provodi zaštita i spašavanje bilja i biljnih proizvoda od radioaktivne, hemijske i biološke kontaminacije i svih drugih oblika zagađivanja, kao i zaraznih bolesti i štetočina.

Zaštitu bilja i biljnih proizvoda provode nadležna općinska služba za privredu, kao i pravna lica iz oblasti poljoprivrede, šumarstva, individualni poljoprivredni proizvođači, poljoprivredne institucije i specijalizovane jedinice civilne zaštite. Sva navedena lica treba da vode računa naročito o: izboru najoptimalnijeg sjemena za proizvodnju bilja, korištenju zaštitnih sredstava za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina u skladu sa standardima, pravilno sušenje i skladištenje, zaštita od požara uskladištenog ili zasijanog bilja, sklanjanje bilja i biljnih proizvoda u za to namjenjena skladišta, kao i njihovu redovnu dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, pravilno sušenje i konzerviranje, prekrivanje bilja i gotovih proizvoda plastičnim folijama i sličnim materijalima radi zaštite od kontaminacije i dr. potrebne mjere.

Štab civilne zaštite

Za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja, te za obavljanje drugih poslova u zaštiti i spašavanju, u skladu sa zakonom i drugim propisima, osnovan je općinski štab civilne zaštite, kao operativno-stručni organ, koji broji jedanaest članova.

U rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja Općinski štab civilne zaštite vrši sljedeće poslove:

- odlučuje o upotrebi snaga i sredstava civilne zaštite na zaštiti i spašavanju ugroženih i stradalih lica i materijalnih dobara i te snage raspoređuje na ona područja koja su ugrožena,
- naređuje provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuje snage i sredstva koja će provoditi te mjere,
- usmjerava, koordinira i rukovodi akcijama zaštite i spašavanja svih učesnika angažovanih na zaštiti i spašavanju na području općine,
- rješava sva pitanja koja se u toku provođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju pojave u vezi angažovanja snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozaštite građana.

Štab civilne zaštite može se osnovati i u pravnim licima, zavisno od njihove procjene, a ako se ne osnuje štab civilne zaštite, pravno lice je dužno svojim općim aktom odrediti organ koji će rukovoditi akcijama zaštite i spašavanja.

Općinski štab civilne zaštite ima veliki značaj kako u pripremama tako i u rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja, pa je stoga neophodno izvršiti opremanje i obučavanje svih članova štaba.

Povjerenici civilne zaštite

Povjerenici civilne zaštite određuju se u naselju, dijelu naselja, stambenim zgradama, selima i zaseocima, u organima uprave i službama za upravu, drugim organima i ustanovama i pravnim licima u kojima se ne osniva štab civilne zaštite.

Povjerenici vrše poslove koji se odnose na organiziranje i poduzimanje mjera i aktivnosti na učešću u provođenju samozaštite i mjera spašavanja na određenom području, odnosno u objektima za koje su zaduženi.

Povjerenici u organima uprave, ustanovama i pravnim licima vrše poslove koji se odnose na organizovanje i pripremanje mjera i zadataka na sudjelovanju službenika i zaposlenika na provođenju lične i kolektivne zaštite i mjera zaštite i spašavanja u zgradama i objektima za koje su zaduženi.

Planom zaštite i spašavanja vrši se određivanje broja povjerenika civilne zaštite, razrada njihovih poslova i zadataka u miru, za vrijeme prirodnih i drugih nesreća, neposrednoj ratnoj opasnosti i ratu, u skladu sa propisima koji se odnose na poslove i zadatke i način rada povjerenika civilne zaštite (Pravilnik o načinu rada i funkcionisanju štabova i povjerenika civilne zaštite „Službene novine F BiH“ broj77/06 i 5/07) .

Općina Breza će u skladu sa zakonskim propisima imenovati povjerenike u svim mjesnim zajednicama, koji će proći jedan vid obuke kako bi mogli učestvovati u sprovođenju mjera zaštite i spašavanja kako preventivnih tako i u samim akcijama spašavanja.

Službe zaštite i spašavanja

Službe zaštite i spašavanja organizuju se u pravnim licima čija je redovna djelatnost od neposrednog značaja za zaštitu i spašavanje (zdravstvo, veterinarstvo, stambeni i komunalni poslovi, vodoprivreda, šumarstvo, poljoprivreda, hemijska i petrohemijska industrija, građevinarstvo, transport, logistika, ugostiteljstvo, vatrogastvo, ekologija i dr.).

Službe zaštite i spašavanja ostvaruju poslove zaštite i spašavanja provođenjem preventivnih mjera kroz svoju redovnu djelatnost i provođenje operativnih mjera, koje se ostvaruju izvršavanjem odgovarajućih mjera i postupaka iz svog djelokruga rada od momenta angažovanja do otklanjanja nastalih posljedica, tj.kada se ocjeni da prestaje potreba za angažovanjem tih službi. U ove službe u pravilu, raspoređuju se zaposlenici pravne osobe, odnosno pripadnici udruženja.

Preventivne mjere zaštite i spašavanja službe zaštite i spašavanja ostvaruju provođenjem odgovarajućih mjera, postupaka i zadataka u okviru njihove redovne djelatnosti, a kojima se može uticati na sprečavanje nastanka određenih pojava i opasnosti koje mogu izazvati prirodnu ili drugu nesreću i čijim štetnim djelovanjem mogu biti ugroženi životi i zdravlje stanovništva i materijalnih dobara.

Operativne mjere zaštite i spašavanja, službe zaštite i spašavanja ostvaruju izvršavanjem odgovarajućih mjera, postupaka i zadataka iz svog djelokruga, od momenta angažovanja na zaštiti i spašavanju do otklanjanja nastalih posljedica, odnosno do momenta kada se ocijeni da prestaje potreba za angažovanjem tih službi.

Općinski načelnik je na prijedlog Službe civilne zaštite, donio odluku, u skladu sa zakonskim propisima, o određivanju pravnih lica i udruženja građana u kojima su organizovane službe zaštite i spašavanja. to je služba za zaštitu od požara koja se organizuje pri „DVD Breza“ veličine odjeljenja i broji 17(sedamnaest pripadnika), Služba medicinske pomoći osnovana u JU Domu zdravlja Breza, Službe za čistoću i vodosnabdijevanje organizovane pri JP „Komunalno“ d.o.o. Breza, povjerenici i dva voda opće namjene koja su formirana kao podrška i pomoć u radu određenih službi zaštite i spašavanja a mogu se angažovati na vršenju raznih zadataka u akcijama zaštite i spašavanja ugroženih i nastradalih ljudi od prirodne ili druge nesreće za čije vršenje nije potrebno posjedovanje posebnog stručnog znanja.

U aktu o osnivanju službi zaštite i spašavanja određuju se vrste službe, zadaci, način popune ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima i organ civilne zaštite općine koji će zaključiti ugovor sa pravnim licem ili udruženjem građana o međusobnim pravima i obavezama o vršenju obaveza zaštite i spašavanja kada se angažuju za potrebe općine. Pravna lica i udruženja građana za ove djelatnosti moraju imati planove organizovanja i djelovanja u svim situacijama

Jedinice civilne zaštite

Jedinice civilne zaštite formiraju se, opremaju i osposobljavaju kao operativne snage radi neposrednog angažovanja na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i otklanjanja posljedica nastalih djelovanjem tih nesreća.

Jedinice civilne zaštite formiraju se kao jedinice opće i specijalizovane namjene, a formira ih općinski načelnik.

Vrste, veličina i broj jedinica civilne zaštite utvrđuje se na osnovu procjene ugroženosti te ljudskih, materijalnih i drugih mogućnosti kojima raspolaže općina ili pravno lice.

Jedinice civilne zaštite specijalizovane namjene formiraju se u skladu sa vlastitim procjenama i potrebama, kada snage i sredstva pravnih lica i službi zaštite i spašavanja, kao i jedinica opće namjene nisu dovoljna za efikasno provođenje mjera zaštite i spašavanja na području općine. Ove jedinice se pripremaju i obučavaju radi izvršavanja složenijih zadataka čiji pripadnici pri vršenju poslova moraju imati odgovarajuće stručno znanje i koristiti odgovarajuća tehnička sredstava i opremu.

Odlukom o organizovanju i funkcionisanju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području općine Breza, predviđeno je da se formiraju dva voda opće namjene koje će svoje poslove vršiti od momenta angažovanja do trenutka kada nadležni Štab civilne zaštite naredi prestanak njihovog angažmana.

Rukovođenje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite

Kada zaprijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće, a procijeni se da nije potrebno aktivirati štab civilne zaštite, tada rukovodilac organa civilne zaštite može narediti angažovanje određenih struktura civilne zaštite koje je osnovala općina radi poduzimanja mjera na sprečavanju nastanka djelovanja tih nesreća i rukovodi akcijama u skladu sa Planom zaštite i spašavanja. Rukovođenje tim snagama vrši se do momenta završetka predviđenih aktivnosti ili do aktiviranja općinskog štaba. Aktiviranje štaba se vrši i u situaciji kada prirodna ili druga nesreća na teritoriji općine ili dijelu teritorije općine postane takva da organi uprave, javna preduzeća i druga pravna lica nisu u mogućnosti izvršavati svoje mjere, postupke i zadatke koji se odnose na zaštitu i spašavanje stanovništva i materijalnih dobara i tada se proglašava stanje prirodne ili druge nesreće.

Na prijedlog općinskog štaba civilne zaštite Općinski načelnik proglašava stanje prirodne ili druge nesreće, a ako se radi o hitnosti postupka, na prijedlog Službe civilne zaštite.

Angažovanje i upotrebu snaga i sredstava civilne zaštite u akcijama zaštite i spašavanja općinski štab civilne zaštite vrši na osnovu prethodno izvršene procjene o vrsti prirodne ili druge nesreće, području na kojem djeluje ta nesreća i obimu i vrsti mogućih posljedica po stanovništvo i materijalna dobra na ugroženom području.

Jedinice i povjerenici civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja, kao i sredstva zaštite i spašavanja upotrebljavaju se kada stanovništvo i materijalna dobra budu ugroženi prirodnim i drugim nesrećama, kao i za vrijeme vježbi i drugih oblika obuke.

Upotreba navedenih snaga i sredstava vrši se u skladu sa Planom zaštite i spašavanja. Upotreba ovih snaga i sredstava traje do momenta kada je završeno spašavanje ugroženog i stradalog stanovništva i materijalnih dobara, odnosno kada se ocijeni da daljnju aktivnost na obavljanju tih poslova i zadataka mogu uspješno provoditi nadležni organi i pravna lica u

okviru svoje redovne djelatnosti, a o čemu odlučuje općinski štab civilne zaštite.

Organ uprave, ustanove, službe za upravu i pravna lica mogu samostalno u svim situacijama kada postoji opasnost od nastanka prirodne i druge nesreće koja može ugroziti njihovo ljudstvo i materijalna dobra ili ako je nastala ta nesreća, angažovati snage i sredstva koje su formirali za svoje potrebe.

Odluku o upotrebi snaga i sredstava civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja na zadacima zaštite i spašavanja donosi:

- za snage i sredstva struktura civilne zaštite općine - općinski štab civilne zaštite
- za snage i sredstva jedinica i povjerenika civilne zaštite koji su formirani u organima uprave i drugim organima i ustanovama i pravnim licima - rukovodioci tih organa i ustanova, odnosno za potrebe službi za upravu – općinski načelnik

U toku rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja, komandovanje jedinicama vrše komandiri tih jedinica, koji su odgovorni štabu civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja.

Popuna i materijalno opremanje civilne zaštite

Popuna struktura civilne zaštite

Popuna struktura civilne zaštite i raspored na dužnost vrši služba civilne zaštite, a u skladu sa zakonskim propisima.

U skladu sa Pravilnikom o načinu rada i funkcioniranja štabova i povjerenika civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, broj 77/06 i 05/07) izvršeno je popunjavanje općinskog štaba civilne zaštite rukovodiocima općinskih službi za upravu i predstavnicima određenih pravnih lica čija je djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje, kao i povjerenika civilne zaštite u mjesnim zajednicama. Također, u skladu sa Pravilnikom o organizovanju službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, njihovim poslovima i načinu rada („Službene novine Federacije BiH“, broj 77/06), organizovane su službe zaštite i spašavanja. Kriterije za raspoređivanje pripadnika civilne zaštite u strukture civilne zaštite kao i način vođenja evidencije i postupka prilikom angažovanja pripadnika civilne zaštite propisat će direktor Federalne uprave civilne zaštite.

Materijalno opremanje

Zakonom o zaštiti i spašavanju je propisano da se štabovi, službe zaštite i spašavanja, jedinice i povjerenici opremaju odgovarajućom opremom i materijalno-tehničkim sredstvima koja su neophodna za njihovu ličnu zaštitu i izvršavanje zadataka civilne zaštite iz njihove nadležnosti. Vrsta i količina sredstava i opreme utvrđuje se materijalnom formacijom, a u skladu sa ličnom i materijalnom formacijom koju je propisao direktor Federalne uprave civilne zaštite.

Civilna zaštita trenutno raspolaže određenom količinom materijalno-tehničkih sredstava i opreme, a koja bi zadovoljila interventno djelovanje u slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće. Općina Breza je opremila cisterne službe zaštite i spašavanja od požara a u toku je nabavka odijela za vatrogasce.

I u narednom periodu u skladu sa finansijskim mogućnostima nastaviti će se opremanje postojećih struktura, kao i formiranje Operativnog centra civilne zaštite. Prilikom formiranja novih službi zaštite i spašavanja težiti će se opremanju tih struktura u skladu sa materijalnim formacijama.

Zakonom o zaštiti i spašavanju je propisano da sva privredna društva i pravna lica u kojima se obavlja djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje, na zahtjev općinskog štaba civilne zaštite su dužna organizovati i provoditi poslove zaštite i spašavanja (pravna lica iz oblasti zdravstva, veterinarstva, građevinarstva, šumarstva, vodoprivrede, poljoprivrede,

vatrogastva, ekologije i sl.) i staviti na raspolaganje svoja materijalno-tehnička sredstva za potrebe civilne zaštite, a u skladu sa Uredbom o načinu davanja i vraćanja materijalnih sredstava uzetih za potrebe civilne zaštite ("Službene novine Federacije BiH", broj: 23/04 i 38/06).

DOSTIGNUTI STEPEN ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

U skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju općina Breza je donijela Procjenu ugroženosti općine Breza i Plan zaštite i spašavanja, koji se redovno ažuriraju. Također urađeni su i svi podzakonski propisi koji su usvojeni od strane Općinskog načelnika i Općinskog vijeća

S tim u vezi, a polazeći od Procjene ugroženosti općine Breza osnovni pravci razvoja zaštite i spašavanja u narednom periodu biće usmjereni na:

- stalno ažuriranje Procjene ugroženosti kao i izradu i ažuriranje Planova zaštite i spašavanja, praćenje zakonskih i podzakonskih akata kojima se reguliše oblast zaštite i spašavanja,
- osposobljavanje i obučavanje svih struktura civilne zaštite na području općine Breza za uspješno provođenje akcija zaštite i spašavanja kao i njihovo opremanje,
- pružanje stručne pomoći u pripremama i organizovanju privrednih društava i drugih pravnih lica, koja se u okviru svoje redovne djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem za izvršavanje zadataka iz određene oblasti,
- organizovano pripremanje i uključivanje određenih udruženja sa područja općine Breza (lovci, planinari, ribolovci, Crveni križ, MDD „Merhamet“ i sl.) u sistem civilne zaštite i utvrđivanje njihovih zadataka u zaštiti i spašavanju,
- koordinacija štaba civilne zaštite, općinskih službi za upravu, mjesnih zajednica i drugih pravnih lica radi planiranja, organizovanja i sprovođenja mjera zaštite i spašavanja,
- dalja saradnja i koordinacija sa kantonalnom upravom civilne zaštite i federalnom upravom civilne zaštite,
- planski namjensko korištenje finansijskih sredstava koja se izdvajaju za potrebe zaštite i spašavanja,
- nabavka i održavanje materijalno-tehničkih sredstava i opreme i njihovo održavanje,
- informisanje javnosti o razvoju sistema zaštite i spašavanja, kao i obavještanje o nastalim prirodnim i drugim nesrećama.

IV. PREVENTIVNE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA KOJE ĆE SE PROVODITI NA PODRUČJU OPĆINE BREZA

Preventivne mjere kao redovne aktivnosti trebaju biti usmjerene na smanjenje mogućnosti nastanka prirodnih i drugih nesreća i njihovih posljedica. Prije nastanka prirodnih ili drugih nesreća neophodno je provođenje određenih mjera kojima se može uticati na sprečavanje, odnosno na smanjenje djelovanja prirodne ili druge nesreće. Za provođenje ovih mjera naročito su odgovorni tijela vlasti i pravne osobe, koji u svojim godišnjim planovima trebaju utvrditi mjere, zadatke i izvor finansiranja za provođenje tih mjera.

Procjenom ugroženosti navedene su prirodne i druge nesreće koje se mogu desiti na područje općine Breza.

U skladu sa tim provodiće se slijedeće preventivne mjere:

Zaštita od zemljotresa

Teritorija općine Breza pripada seizmičkoj oblasti Sarajevsko-Zeničkog bazena koja predstavlja najlabilniji dio centralnog dijela teritorije Bosne i Hercegovine i zahvata dvije seizmičke oblasti intenziteta VII° mcs.

Prva oblast obuhvata širu oblast Zenice, druga oblast vezana je za uže područje grada Sarajeva. Područje općine Breza nalazi se u međuprostoru ove dvije seizmičke zone, a

okonturena je izoseistom od VI° MCS ali visoke učestalosti potresa.

Posljednji potresi koji su se desili na području naše općine izazvali su manja oštećenja na objektima starije gradnje, dok se na objektima novije gradnje nisu ni osjetili, mada je jačina potresa bila 4° MCS. Dakle, potresi ove jačine pa i nešto jači mogli bi uzrokovati štete na objektima izgrađenim od slabijeg materijala (čerpić i sl.) a istih ima dosta na području općine, odnosno selima.

Preventivne mjere			
R/B	Izvršilac	Zadatak	Rokovi
1.	Služba za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i imovinskopravne poslove i Kantonalni zavod za urbanizam i prostorno uređenje	Izršiti seizmičku mikrorejonizaciju	Stalni zadatak
2.	Služba za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i imovinskopravne poslove i Kantonalni zavod za urbanizam i prostorno uređenje	Prilikom izgradnje objekata poštivati propise o tehničkim i drugim normativima za izgradnju navedenih objekata i primjena urbanističkih mjera zaštite kod projektovanja i planiranja naselja	Stalni zadatak
3.	Štab civilne zaštite	Obučavanje i osposobljavanje građana i struktura civilne zaštite za poduzimanje mjera samozaštite i uzajamne zaštite u slučaju zemljotresa	Stalni zadatak
4.	Štab civilne zaštite	Izrada planova za smještaj, evakuaciju i zbrinjavanje iz ugroženog područja	Do kraja 2023.god.

5.	Dom zdravlja Breza	Izrada planova za medicinsko zbrinjavanje	Do kraja 2023.god
6.	Trgovačke firme Crveni križ Druge humanitarne Organizacije(Merhamet)	Obezbjeđenje robnih rezervi /hrane, odjeće, obuće i dr. potrebnosti/	Stalni zadatak

Operativne mjere		
R/b	Izvršilac	Zadatak
1.	Građani	- učešće u spašavanju ljudi i materijalnih dobara - učešće u otklanjanju posljedica.
2.	Službe za zaštitu i spašavanje Druge strukture civilne zaštite	- raščišćavanje ruševina i spašavanje zatrpanih, prevoženje i prenošenje povrijeđenih van zone rušenja, operativno provođenje svih mjera zaštite i spašavanja i otklanjanje posljedica nastale nesreće.
3.	Građevinske firme Druga pravna lica	-učešće sa mehanizacijom i opremom za raščišćavanje saobraćajnica, uklanjanje prepreka i evakuacija stanovništva i materijalnih dobara
4.	Općinske službe	-prema nastalim uslovima svako iz svoje oblast iznalaze najbolja rešenja: provođenje higijensko-epidemioloških mjera; provođenja mjera zbrinjavanja ugroženih i nastradalih i dr. obezbjeđenje provođenja mjera za otklanjanje nastalih posljedica
5.	Dom zdravlja Breza Zdravstvene ustanove	-pružanje prve medicinske pomoći, pružanje opće i spec. medicinske pomoći, identifikacija poginulih
6.	Policijska stanica Breza	-Obezbjeđenje,usmjeravanje saobraćaja i dr. mjere za otklanjanje i ublažavanje posljedica
7.	Općinski načelnik, Općinski Štab CZ	-Rukovodi i koordinira aktivnostima na provođenju operativnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Zaštita od poplava

Usljed velikih padavina i nemogućnosti kišnih kanala da prime oborinske vode često dolazi do plavljenja i veoma je izraženo eroziono dejstvo na obale u Bati,Kahvama,Mahali,Podžupči i Vrboviku. Rijeka Misoča prilikom povećanog vodostaja ugrožava nekoliko stambenih objekata u Mahmutović Rijeci i Dolovčićima.

Preventivne mjere			
R/b	Izvršilac	Zadatak	Rokovi
1.	Služba za prostorno uređenje,zaštitu okolice,geodetske i imovinskopravne poslove	Urbanističko uređenje naselja	Kraj 2023.god
2.	Služba za privredu	Čišćenje i regulacija korita i nasipa, sanacija i izgradnja	Stalni zadatak

		kanalizacione mreže i kanala za prihvatanje površinskih i podzemnih voda	
3.	Služba za finansije, opću upravu i inspekcijske poslove	Zabrana izgradnje objekata na lokacijama uz vodotoke, zabrana odlaganja raznog otpadnog materijala uz i u korita	Stalni zadatak
4.	Štab civilne zaštite	Izrada planova za smještaj, evakuaciju i zbrinjavanje iz ugroženog područja	Do kraja 2023.god
5.	Dom zdravlja Breza	Izrada planova za medicinsko zbrinjavanje	Do kraja 2023.god
6.	Nadležne općinske službe za upravu, Crveni križ, Druge humanitarne organizacije	Obezbeđenje hrane, odjeće, obuće i dr. potrepština	Stalni zadatak

Operativne mjere

1.	Općinski štab CZ	-naređuje upotrebu snaga i sredstava na području općine Breza, a u skladu sa Planom zaštite i spašavanja, rukovodi akcijom zaštite i spašavanja
2.	Strukture civilne zaštite	-učestvuju struktura civilne zaštite na spašavanju stanovništva i materijalnih dobara
3.	Građevinske i transportne firme i dr. pravna lica	- Angažovanje građevinskih firmi i dr. pravnih lica na području Općine sa mehanizacijom i opremom za izradu nasipa, raščišćavanje saobraćajnica, uklanjanje prepreka i pročišćavanje korita.
4.	Građani	- učestvuju građani u spašavanju na ugroženom području stanovništva i materijalnih dobara.
5.	Općinske službe	- preko Kantonalnog zavoda za zdravstvenu zaštitu i epidemiologiju organizuje nadzor nad ugroženim stanovništvom i kontrolu higijenske ispravnosti vode i hrane; - poduzima potrebne mjere na snabdijevanju ugroženog stanovništva vodom - stara se o drugim poslovima iz svoje Nadležnosti
6.	Dom zdravlja Breza	pružanje prve medicinske pomoći

7.	Policijska stanica Breza	-Učešće PS Breza na obezbjeđenju područja zahvaćenog poplavama; - organizuje privremenu obustavu saobraćaja ako se za to ukaže potreba
----	--------------------------	---

Zaštita od odronjavanja i klizanja zemljišta

U našoj općini česte su pojave nestabilnosti terena, iskazane u vidu klizišta i odrona, bilo da se javljaju u jednom ili više navrata.

Klizanje i odronjavanje zemljišta je vrlo česta pojava na kosim i jako strmim terenima. Pri ovome vrlo važnu ulogu ima vrsta zemljišta i raspored slojeva, odnosno ugao pada tih slojeva. Pored toga, položaj vodopropusnih i vodonepropusnih slojeva je također važan faktor. Atmosferske padavine, koje se zadržavaju na vodonepropustljivom sloju, raskvase ga i ukoliko je taj sloj pod nagibom, počinju da klize gornji slojevi.

Na takvo ponašanje zemljine mase utiču spoljni i unutrašnji faktori.

U spoljne faktore spadaju: atmosferilije (snijeg, kiša, led i dr.), novonastala opterećenja, poremećaj ravnoteže usljed zemljanih radova (otkrivke, potkopi, usjeci, zasjeci i dr.) vještački potresi izazvani miniranjem.

Unutrašnji faktori su: dejstva podzemnih voda, zemljotresi i podzemni rudarski radovi.

Za područje općine Breza karakteristična su mjesta gdje je vršena površinska eksploatacija uglja. Takva mjesta poslije obavljenje eksploatacije nisu na adekvatan način rekultivisana i kao takva predstavljaju izuzetna područja za nova klizišta (Gornja Breza, Smrekovica, Koritnik).

Značajno je spomenuti i klizište Sutješčica koja je bilo aktivno 1981. godine i tada prouzrokovalo ogromne materijalne štete. Jednim dijelom ono je i danas aktivno i predstavlja potencijalno mjesto klizanja.

Ostala klizišta na koja treba obratiti pažnju i koja mogu biti opasna su:

Sutješčica, Smrekovica, Gornja Breza, Koritnik, Opreč, Mahmutović Rijeka (trasa puta). Nije isključeno da se obzirom na geološke karakteristike terena općine Breza i pod uticajem navedenih faktora pojavi neko novo klizište.

Preventivne mjere			
R/b	Izvršilac	Zadatak	Rokovi
1.	Služba civilne zaštite	Utvrđiti lokacije klizišta	Stalan zadatak
2.	Služba za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i imovinskopravne poslove	Izrada katastra klizišta i inženjersko-geološke karte na kojoj su registrovana područja sa nestabilnom strukturom tla.	Stalni zadatak
3.	Služba civilne zaštite Služba za privredu	Uradi plan sanacije klizišta i utvrditi prioritete za sanaciju	Stalni zadatak

4.	Služba za finansije, opću upravu i inspeksijske poslove	Zabrana izgradnje objekata na lokacijama evidentiranim kao plavne zone i na nestabilnim terenima i zabrana nekontrolisane sječe šuma	Stalni zadatak
5.	Služba za privredu	Izvršiti sanaciju klizišta	Stalni zadatak

Operativne mjere		
R/b	Izvršilac	Zadatak
1.	Građani	- učešće građana u spašavanju na ugroženom području stanovništva i materijalnih dobara.
2.	Službe za zaštitu i spašavanje Ostale strukture civilne zaštite	- učešće struktura civilne zaštite na spašavanju stanovništva i materijalnih dobara
3.	Građevinske i transportne firme i dr.pravna lica	- angažovanje mehanizacije na ugroženom području sa mehanizacijom i opremom za raščišćavanje saobraćajnica, uklanjanje prepreka i evakuacija stanovništva i materijalnih dobara
4.	Služba za privredu	-angažovanje stručne firme za izradu projektne dokumentacije za sanaciju klizišta
5.	Dom zdravlja Breza	- pružanje prve medicinske pomoći
6.	Policijska stanica Breza	učesće na obezbjeđenju ugroženog područja
7.	OŠCZ	- rukovodi i koordinira aktivnostima na provođenju operativnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara;

Zaštita od snježnih padavina i visokih nanosa

Uslijed većih snježnih padavina na području općine Breza može doći do otežanog ili potpunog prekida saobraćaja svih vrsta što prouzrokuje otežano snabdijevanje osnovnim životnim namirnicama, otežane proizvodnje, i drugih oblika života i rada.

Pojava ledene kiše ili poledice može imati iste posljedice kao i snježne padavine uz mogućnost težih i lakših saobraćajnih udesa ili povreda građana posebno na padinskim dijelovima mjesnih zajednica.

Intenzitet padavina posebno je izražen od početka mjeseca novembra do kraja marta, pa je neophodna priprema kako u ovom periodu ne bi došlo do narušavanja normalnog života. Najintenzivnije padavine dešavaju se u mjesecu decembru i januaru.

Uslijed intenzivnih padavina snijega, stvorile bi se naslage snijega veće od 40 cm na stambenim objektima čime bi bili posebno ugroženi dotrajali objekti slabije konstrukcije. Moguća su teža oštećenja pa i rušenja posebno baraka i ostalih montažnih objekat. Ipak, najugroženija su udaljenja sela kada su u pitanju veće sniježne padavine, do njih teže i sporije dolazi mehanizacija a i veći su troškovi održavanja putnih komunikacija.

Preventivne mjere			
Rb	Izvršilac	Zadatak	Rokovi
1.	Služba za privredu	Izrada planova i programa za zimsko održavanje puteva saobraćajnica	Do kraja tekuće godine
2.	Upravitelji zgrada i vlasnici objekata	Izrada plana aktivnosti za skidanje snijega i ledenica sa krovova i čišćenje ispred ulaza	Do kraja tekuće godine
3.	Nadležne službe i komunalna preduzeća	Opremanje i nabavka neophodne mehanizacije za čišćenje snijega i obezbjeđenje dovoljne količine posipnog materijala	Stalni zadatak

Operativne mjere		
R.b.	Izvršilac	Zadatak
1.	Građani	- učešće u raščišćavanju snježnih nanosa, spašavanju ljudi i materijalnih dobara
2.	-Službe zaštite i spašavanja -Ostale strukture civilne zaštite	- učešće u spašavanju ljudi i materijalnih dobara
3.	Građevinske i transportne firme i dr.pravna lica	- učešće sa mehanizacijom i opremom za raščišćavanje uklanjanje prepreka i evakuacija stanovništva i materijalnih dobara po uputama štaba CZ
4.	Općinske službe	- svako iz svoje oblasti iznalazi najbolja rješenja prema datim uslovima: provođenje mjera zbrinjavanja ugroženih i nastradalih i dr. mjere za otklanjanje i ublažavanje posljedica Iznalaze stambene objekte dr.objekte za smještaj evakuisanog stanovništva;
5.	Dom zdravlja Breza	Pružanje prve medicinske pomoći
6.	Policajska stanica Breza	učesće na obezbjeđenju i usmjeravanje saobraćaja van zone opasnosti
7.	Općinski štab civilne zaštite	Rukovođenje akcijama u otklanjanju snježnih nanosa i spašavanju ljudi i materijalnih dobara

Zaštita od olujnog vjetra, grada i suše

Vjetrovi nastaju zbog temperaturnih razlika u atmosferi, pri čemu nastaje strujanje vazduha. Brzina vjetra se određuje anemometrima i anemografima, a izražava se u m/s ili km/sat. Ako se ne raspolaze pomenutim instrumentima, brzina vjetra se može dobiti na osnovu procjena njegove jačine kojom djeluje na zemljinoj površini.

Općina Breza se nalazi u kontinentalnom dijelu naše zemlje gdje pušu umjereno jaki vjetrovi, a to je prva zona intenziteta vjetra u našoj zemlji.

U područjima poljoprivredne proizvodnje veoma su evidentne štete od grada koje se javljaju pri veličini zrna grada većoj od 0,5 cm, izuzev kada se grad pojavi u vrijeme cvjetanja voća i dozrijevanja voća i povrća gdje i manje veličine zrna nanose određena oštećenja.

Prečnik zrna grada u maksimalnoj vrijednosti se kreće od 6-8 mm, mada su poznati i slučajevi padanja zrna grada i preko 10 mm. U najvećem broju slučajeva zrna grada su prečnika od 1-2 mm. Brzina padanja grada u srednjoj vrijednosti ne prelazi 15-20 m/s, pri uslovima bez vjetra.

Međutim, kako je vrlo česta pojava da padanje grada prate i olujni vjetrovi, to brzina padanja grada iznosi i 30-40 m/s.

Dužina vremenskih intervala padanja grada u datoj tački je veoma neujednačena i kreće se od nekoliko sekundi do 1,5 sat. Međutim, u najvećoj mjeri, broj osmotrenih slučajeva, taj interval se kreće od 5-10 minuta.

Suše su uslovljene različitim klimatskim i vremenskim faktorima. One se manifestuju nedostatkom vode koja je neophodna za život, rast i razvoj živih bića, kao elementarnog faktora biljnih i životinjskih organizama.

S obzirom na to da u sebi sadrže oko 80 i više procenata vode njen nedostatak vodi uginuću bilja i životinja.

Bez vode u bilju dolazi do poremećaja disanja, rasta, prometa šećera, bjelančevina, masti i dr. Otuda suše, naročito dugotrajne, mogu drastično, pa i katastrofalno uticati na životinjski i biljni svijet. Intenzitet suše se procjenjuje prema smanjenju prinosa, pod uslovom da nisu uticali drugi faktori. Ako je prinosa umanjen do 20 % riječ je o slaboj suši, od 20-50 % srednjoj suši i preko 50 % o jakoj suši.

R/b	Izvršilac	Zadatak	Rokovi
1.	Nadležna općinska služba za privredu i Poljoprivredni institut	Izrada planova za uvođenje sistema za navodnjavanje poljoprivrednih kultura i edukacija poljoprivrednih proizvođača u cilju osposobljavanja za samozaštitu u slučaju pojave suša	Stalni zadatak
2.	Nadležna služba za komunalne poslove i komunalna preduzeća	Izrada planova za snabdijevanje vodom za piće ugroženog stanovništva	Stalni zadatak

Zaštita od epidemije, epizootija i drugih zaraznih bolesti

Pojava nekih zaraznih bolesti u epidemijском obliku mogu se javiti na području općine Breza. S tim u vezi trebaju se poduzeti mjere zaštite koje će biti usmjerene u pravcu uništavanja, otklanjanja ili onemogućavanja izvora zaraze, prekidanje puteva prenošenja zaraze i povećanja otpornosti organizma stanovništva.

Pored streptokoknih infekcija i gripa je jedna od najčešćih aerogenih infekcija koja se javlja u epidemijском obliku. Jedina specifična profilaktička mjera protiv influenza je vakcinacija. U vanrednim situacijama opasnosti od izbijanja epidemija su mnogostruke. Higijenske mjere u vanrednim situacijama od neprocjenjive su važnosti za spriječavanje i suzbijanje zaraznih i ostalih oboljenja stanovništva na pogodjenom području.

R/b	Izvršilac	Zadatak	Rokovi
1.	JP „Komunalno“ Breza	Obezbjedenje higijenski ispravne vode i sanitarna zaštita izvorišta i objekata za snabdijevanje vodom	Stalni zadatak
2.	Nadležna zdravstvena ustanova	Izrada planova za provođenje mjera u cilju sprečavanja epidemija	Stalni zadatak
3.	Nadležna općinska služba za privredu i veterinarska služba	Izrada planova za provođenje mjera u cilju sprečavanja epizootija	Stalni zadatak

4.	Nadležna općinska služba za komunalne poslove i komunalna preduzeća	Odvođenje otpadnih voda po tehnički propisanim normativima	Stalni zadatak
5.	Nadležne zdravstvene ustanove i inspeksijske službe	Kontrola ispravnosti vode za piće i prehrambenih namirnica	Stalni zadatak

Zaštita od biljnih zaraznih bolesti

Sve vrste poljoprivrednih kultura izložene su napadima raznih biljnih bolesti i štetočina koje u velikoj mjeri mogu da smanje prinos i kvalitet plodova i skrate vijek trajanja. Najčešće bolesti su: plamenjača, rđa, štitasta vaš, smolovac, pepelnica, žižak, lisne vaši, žitne bube i dr.

Što se tiče biljnih bolesti i štetočina u poljoprivrednoj proizvodnji, one predstavljaju uobičajeni oblik djelovanja na području općine i protiv njih će se primjenjivati sredstva i preparati za sprečavanje bolesti, a u slučaju većeg intenziteta u konsultaciji sa stručnim institucijama iz oblasti poljoprivrede poduzimat će se stručne mjere na otklanjanju biljnih bolesti i štetočina.

Rb	Izvršilac	Zadatak	Rokovi
1.	Nadležna općinska služba za privredu u saradnji sa poljoprivrednim organizacijama	Izrada plana za poduzimanje preventivnih mjera i provođenja mjera zaštite od pojave biljnih bolesti	Stalni zadatak

Zaštita od požara, eksplozija i drugih havarija

Na području općine Breza posebnu pažnju što se tiče ugroženosti od požara, eksplozija i drugih havarija treba obratiti na privredne subjekte koji u procesu rada i prometu i transportu istih koriste lakozapaljive materije /lakove, ljepila, papir, drvo, benzinske pumpe, gasne stanice i dr. objekti/, ispravnost električnih, gasnih, kotlovodnih, toplovodnih, dimovodnih i drugih instalacija i uređaja, te stalno održavanje i kontrola sistema dojava i gašenja požara, vanjske i unutrašnje hidrantske mreže, pomoćnih izlaza na prilazne požarne puteve, kao i na održavanje protupožarnih sredstava.

Obzirom na konfiguraciju terena područja općine Breza, grupisanje lokacija stambenih naselja, preduzeća i ustanova, kao i materijala od kojih su ovi objekti izgrađeni, procjenjuje se da je uži centar općine ugroženiji nego njegovi periferni dijelovi, mada se ne smije zaboraviti ni šumski dio terena. Ovdje treba imati u vidu uzročnike nastanka požara kao i prenošenje i širenje istih sa objekta na objekat. U vezi sa ovom konstatacijom u procjeni ugroženosti od požara su određeni požarni sektori a pravne osobe koje budu svrstane u PU1 i PU2 kategoriju ugroženosti od požara dužne su donijeti svoje procjene ugroženosti, a njihovi planovi zaštite od požara činit će sastavni dio Plana zaštite od požara općine Breza.

Preventivne mjere

Rb	Izvršilac	Zadatak	Rokovi
1.	Sva pravna lica i privredna društva	Izrada planova zaštite od požara u skladu sa zakonom	Kraj 2023.god.
2.	Vlasnici privrednih društava i druga pravna lica	Opremanje i osposobljavanje službi zaštite i spašavanja osnovanih u privrednim Društvima	Stalni zadatak
3.	Vlasnici objekata	Redovno servisiranje protivpožarnih aparata i sredstava za početno gašenje požara	Stalni zadatak
4.	Službe za inspekcijske poslove	Redovna kontrola od strane nadležnih organa na provođenju preventivnih mjera zaštite od požara u preduzećima i drugim ustanovama,	Stalni zadatak
5.	Općina Breza	Materijalna i finansijska pomoć Dobrovoljnom vatrogasnom društvu i vatrogasnoj jedinici RMU Breza	Stalni zadatak
6.	Služba za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i imovinskopravne poslove	Poštivanje građevinsko-urbanističkih normi prilikom planiranja i izgradnje objekata	Stalni zadatak

Operativne mjere		
Rb	Izvršilac	Zadatak
1.	Građani	- učešće u gašenju požara spašavanju ljudi i materijalnih dobara
2.	Službe za zaštitu i spašavanje i vatrogasna jedinica RMU Breza	- učešće u gašenju požara spašavanju ljudi i materijalnih dobara
3.	Građevinske firme Pravna lica koja se bave proizvodnjom, transportom i distribucijom ovih materija Strukture civilne zaštite	- učešće u gašenju požara, raščišćavanje prolaza, evakuacija ljudi i materijalnih dobara
4.	Dom zdravlja Breza	- pružanje prve medicinske pomoći
5.	Policijska stanica Breza	- učešće na obezbjeđenju i usmjeravanje saobraćaja van zone opasnosti
6.	Općinski štab CZ	- usmjerava i koordinira aktivnostima na provođenju operativnih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.

Zaštita od radijacijsko-hemijsko-biološke kontaminacije

Na području općine Breza u pojedinim granama industrije koriste se materije koje u procesu proizvodnje ne prati odgovarajuća tehnologija, zdravstvena i ekološka zaštita, te predstavljaju direktnu opasnost kako za zaposlene tako i za šire okruženje. Uzroci ekspanzije gasova i nekontrolisanog izlivanja otrovnih i eksplozivnih materija koje se u toku proizvodnog procesa koriste mogu biti izazvane požarima, saobraćajnim udesima, zemljotresima i dr. prirodnim nesrećama. Poseban uzrok može biti tzv. ljudski faktor gdje do havarije može doći usljed neznanja ili nemarnog odnosa u samom procesu proizvodnje. Potencijalna opasnost na šire područje, zrak, tlo i vodotoke može dovesti do ugrožavanja zdravlja ljudi, životinja i vegetacije.

Do zagađivanja vode, vazduha, zemljišta raznim vrstama opasnih i štetnih materija (gasovitog, tečnog i čvrstog stanja) može doći kao posljedica: emisije zagađenja iz: saobraćajnih motornih vozila, kotlana koje rade na čvrsta i tečna goriva i pojedinačnih ložišta u domaćinstvima koja koriste peći na čvrsta goriva, odlaganje raznih vrsta otpada na nelegalnim deponijama. Do kontaminacije namirnica biljnog životinjskog porijekla može doći kao posljedica djelovanja raznih štetnih materija fizičko-hemijskog i mikrobiološkog porijekla. Ugroženost od bioloških agenasa ogleda se u prisustvu i toksičnom djelovanju mikroba (bakterije, virusi) i toksina-otrovnih produkata djelovanja bakterija. Biološki agensi izazivaju oboljenja kod ljudi, životinja i biljki. Većina bioloških agenasa je zarazna i prenosi se sa oboljelog čovjeka na zdravog. Postoje biološki agensi koji izazivaju oboljenje samo kod ljudi koji su ih direktno unijeli u organizam preko hrane ili vode. Biološka kontaminacija hrane i vode, u mirnodopskim uslovima, uglavnom je posljedica antisanitarne manipulacije hranom, počevši od sirovina, preko transporta, prerade i prometa, pa do konzumacije hrane.

Rb	Izvršilac	Zadatak	Rokovi
1.	Nadležna Služba sa JP „Komunalno „ Breza	Uklanjanje divljih deponija	Kraj 2023.god.
2.	Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, geodetske i imovinsko-pravne poslove	Poštivanje ekoloških normi kod izdavanja saglasnosti za rad industrijskih i dr. privrednih subjekata, benzinskih pumpi, hemijskih čistionica i dr	Stalni zadatak
3.	Službe za inspekcijske poslove	Inspekcijski nadzor i kontrola kvaliteta namirnica biljnog i životinjskog porijekla	Stalni zadatak
4.	JP „Komunalno“ Breza, Zavod za javno zdravstvo i nadležna inspekcija	Redovni nadzor za kontrolu higijenske ispravnosti kvaliteta vode, vazduha, zemljišta	Stalni zadatak

Zaštita od neeksplozivnih ubojitih sredstava /NUS-a/ i minskoeksplozivnih sredstava /MES-a/

Kada govorimo o NUS-a najčešći pronalazak NUS-a je zabilježen prilikom izvođenja građevinskih i poljoprivrednih radova.

Rb	Izvršilac	Zadatak	Rokovi
1.	Služba civilne zaštite Vladine i nevladine organizacije Obrazovne ustanove	Upozoravanje stanovništva na opasnost od zaostalih MES i NUS, edukacija školske djece i omladine o opasnostima od ovih sredstava	Stalni zadatak
2.	Centar za uklanjanje mina /MAC/	Obilježavanje rizičnih površina	Stalni zadatak
3.	Služba civilne zaštite	Izrada plana deminiranja i obezbjeđenje finansijskih sredstava	Stalni zadatak

V. OSNOVNI CILJEVI, ZADACI I NAČIN OSTVARIVANJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA SA SMJERNICAMA ZA ORGANIZIRANJE SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE, ODNOSNO SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Donošenjem Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća postignuti su određeni rezultati kako na planu normativno-pravne dogradnje sistema zaštite i spašavanja, tako i u pogledu pitanja koja se odnose na njegove osnovne elemente organiziranja, pripremanje, učešće, tehničko i stručno osposobljavanje svih radnih ljudi i građana i svih nivoa vlasti, za sve funkcije zaštite i spašavanja od svih oblika ugrožavanja.

Još uvijek je prisutno neshvatanje potrebe za masovno organizovanje i pripremanje sistema zaštite i spašavanja, pa čak i potcjenjivanje njegovog značaja i uloge gdje su prisutna shvatanja da se poslovima zaštite i spašavanja moraju baviti samo stručni organi civilne zaštite, odnosno da akcije zaštite i spašavanja treba da budu isključivo briga profesionalno organizovanih snaga, čime se zanemaruje činjenica da se samo društvo u cjelini može efikasno suprostaviti svim vidovima prirodnih i drugih nesreća. i u narednom periodu realno je očekivati, uslijed naglog razvoja društvenog i tehnološkog procesa, klimatske promjene koje će prouzrokovati brojne prirodne i druge nesreće, a koje mogu dovesti do stradanja stanovništva, materijalnih dobara i životne sredine. Sve ovo zahtjeva visok stepen osposobljenosti i organizovanosti sistema zaštite i spašavanja i njegovo blagovremeno i efikasno funkcionisanje..

Navedene procjene zahtjevaju da se sistem zaštite i spašavanja mora razvijati u pravcu jedinstvenog preventivnog djelovanja u cilju sprečavanja mogućih opasnosti.

Svim ovim kao i zaključcima iz Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća na području općine Breza pokazuje se na nužnost provođenja planskih i stručno-operativnih mjera zaštite i spašavanja za postizanje spremnosti na prijetnje od prirodnih i drugih nesreća kod svih nosilaca planiranja zakonodavne i izvršne vlasti, pravnih osoba, privrednih i drugih organizacija i samih građana.

Materijalno-tehničkim opremanjem operativnih snaga, stručnim osposobljavanjem svih struktura civilne zaštite, kao i podizanjem svijesti građana, moguće je ublažiti djelovanje prirodnih i drugih nesreća

S tim u vezi sagledavajući sadašnje stanje i probleme sistema zaštite i spašavanja, prepoznajući buduće ciljeve razvoja ovog sistema, Programom razvoja za naredni period općina Breza će težiti slijedećem:

- uspostava sistema zaštite i spašavanja koji će biti u stanju da odgovori na sve eventualne prirodne i druge katastrofe na području općine
- organizovanje službi zaštite i spašavanja u pravnim licima i udruženjima građana koji pri obavljanju svojih redovnih djelatnosti imaju elemente zaštite i spašavanja, čime bi se i sami nadogradili u ovoj oblasti
- organizovanje i izgradnja sistema zaštite i spašavanja koji je usmjeren na preventivnu zaštitu
- još veću pažnju posvetiti ličnoj i uzajamnoj zaštiti u cilju opremanja zaštitnom opremom i sredstvima i njihovom obučavanju, kako građana u kolektivnom stanovanju, tako radnika i uposlenika
- posebnu pažnju posvetiti kvalitetnijoj i organizovanijoj popuni struktura civilne zaštite i njihovoj što boljoj osposobljenosti
- strukture u sistemu zaštite i spašavanja usmjeriti na provođenje humanitarnih načela propisanih Ženevskom konvencijom
- razvoj sistema informisanja i obavještanja i stavljanja u jedinstven sistem
- razvoj sistema rukovođenja u akcijama zaštite i spašavanja i što kvalitetniju opremljenost štabova civilne zaštite
- raditi na jačanju sistema međususjedske pomoći i razmjene iskustava u sistemu zaštite i spašavanja

- u daljem razvoju sistema zaštite i spašavanja uključiti sve nadležne službe, pravna lica, privredne subjekte, naučne i obrazovne institucije za što kvalitetnije unapređenje zaštite i spašavanja iz okvira svoje djelatnosti
- obezbjeđenje kontinuiranog izvora finansiranja za zaštitu i spašavanje Planiranje sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara odvija se u dvije faze:
  - faza smanjenja rizika od nastajanja prirodnih i drugih nesreća
  - faza otklanjanja posljedica nastalih prirodnom i drugom nesrećom

Preventivna faza je osnovna aktivnost svih nosioca zaštite i spašavanja: organa vlasti, pravnih osoba i građana, čiji je cilj sprečavanje, onemogućavanje i smanjenje rizika ili ublažavanje od djelovanja prirodnih i drugih nesreća.

S'tim u vezi provođenje preventivnih mjera naročito je značajno:

u oblasti provođenja zakonske regulative:

- Općinsko vijeće Breza će na prijedlog Općinskog načelnika donijeti Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području općine Breza za period 2018-2023.god., Plan zaštite od požara za podruje općine Breza, Odluku o organizaciji i radu dimnjačarske službe,

Općinske službe za upravu:

- služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, geodetske i imovinsko pravne poslove će u cilju zaštite od zemljotresa, klizanja tla, eksplozija plinova i poplava provoditi preventivne mjere kroz urbanističke i prostorne planove u smislu načina gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih, infrastrukturnih objekata, kao i okolinskih dozvola
- služba za inspekcijske poslove će u cilju zaštite od klizanja tla, poplava, zagađenja okoline, raditi na kontinuiranom praćenju, dokumentovanju i zabrani izgradnje objekata na nedozvoljenim lokacijama, a naročito u blizini vodnih objekata i plavnih područja, suzbijanje neplanske sječe šuma, suzbijanje divljih deponija, odvodnja otpadnih voda.
- Služba za privredu će u cilju zaštite od suša, poplava, zagađenja okoliša utvrditi obezbjeđenje redovnog čišćenja i regulacije vodotoka i održavanje vodnih objekata, redovno održavanje puteva u zimskim uslovima, izrada plana u slučaju eventualnih suša za obezbjeđenje dovoljne količine pitke vode, utvrditi mjere zbog nepostojanja ili nedovoljne izgrađenosti zona sanitarne zaštite kod lokalnih objekata vodosnabdijevanja i kanalizacione mreže, izrada plana zimskog održavanja saobraćajnica.
- Služba za privredu će u cilju zaštite bolesti životinja i biljaka u saradnji sa nadležnim institucijama poduzeti mjere na sprečavanju ili umanjevanju nastanka zaraznih bolesti, težiti ka što boljoj opremljenosti laboratorija i edukaciji poljoprivrednih proizvođača.
- Nadležne zdravstvene ustanove- izrada planova za medicinsko zbrinjavanje ugroženih u slučaju prirodnih i drugih nesreća
- Služba za finansije, u saradnji sa ostalim službama za upravu obezbjeđuje finansijskih sredstava za provođenje mjera zaštite i spašavanja

SMJERNICE ZA ORGANIZOVANJE SNAGA I SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Općina u svom programu razvoja utvrđuje politiku i strategiju razvoja u kojem su sadržani pravci razvoja sa smjernicama za izradu planova u kojima će biti obuhvaćene sve faze, od faze u slučaju postojanja neposredne opasnosti do faze otklanjanja posljedica izazvanih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća. Za ostvarivanje takve politike odgovorne su sve općinske strukture i druga pravna lica. Osnovni cilj razvoja sistema zaštite i spašavanja je osposobljenost i spremnost djelovanja u slučaju nastanka prirodnih i drugih nesreća na

području cijele općine, gdje glavnu ulogu ima služba civilne zaštite kao koordinator u provođenju te politike.

Prilikom organizacije snaga i sredstava zaštite i spašavanja posebnu pažnju treba usmjeriti na:

- organizaciju i planiranje zakonskih propisa iz oblasti zaštite i spašavanja, obučavanje i osposobljavanje struktura civilne zaštite, radnih ljudi i građana
- održavanje i nadogradnja postojećih resursa, naročito objekte i sisteme za upozoravanje i efikasno vođenje akcija zaštite i spašavanja, opremu i sredstva koja će se koristiti u akcijama zaštite i spašavanja
- koordinaciju svih učesnika u akcijama zaštite i spašavanja kao i u fazi preventivne zaštite
- uspostava jedinstvenog sistema za osmatranje i obavještanje
- obuka i obavještanje javnosti o opasnostima i nesrećama koji se mogu desiti na području naše općine, kao postupke i način ponašanja u toku djelovanja tih nesreća

U vezi sa svim navedenim posebnu pažnju treba posvetiti spremnosti snaga zaštite i spašavanja da bi blagovremeno i efikasno odgovorili na eventualne katastrofe. Ta spremnost posebno bi se ogledala kroz:

- obuku i vježbe
- izgradnja jedinstvenog i savremenog sistema veza /rano otkrivanje i upozoravanje, alternativne komunikacije i veze/
- efikasno i koordinirano vođenje akcija zaštite i spašavanja

VI. OSNOVE ZA IZRADU PROGRAMA OBUČAVANJA I OSPOSOBLJAVANJA U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU

U cilju osposobljavanja i obučavanja struktura civilne zaštite za uspješno obavljanje postavljenih ciljeva i zadataka neophodno je izvoditi programe obuke. Ovaj program obučavanja i osposobljavanja struktura civilne zaštite općine Breza ima za cilj da se strukture civilne zaštite, uposlenici i stanovništvo osposobe za optimalno provođenje mjera zaštite i spašavanja, kao i rukovanje materijalno-tehničkim sredstvima i opremom.

VII. SMJERNICE ZA ISTRAŽIVAČKU I RAZVOJNU DJELATNOST OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Da bi sistem civilne zaštite funkcionisao i odgovorio predviđenim zadacima teško je izdvojiti ono što je prioritetno jer sistem može uspješno djelovati samo kao kompleksna cjelina. Međutim, težište u razvoju treba usmjeriti na slijedeće:

- analiza mogućih prirodnih i drugih nesreća koje se mogu desiti na području općine i primjena dosadašnjih iskustava kako vlastitih tako i drugih učesnika sistema zaštite i spašavanja, a naročito prevencije
- planiranje i provođenje vlastitih istraživanja u zaštiti i spašavanju
- međususjedska saradnja u razmjeni stručnih i praktičnih iskustava u njihovom planiranju, kao i u akcijama zaštite i spašavanja
- uključivanje svih subjekata iz oblasti naučnog i drugog istraživanja u dogradnju sistema zaštite i spašavanja kroz zakonsku i pravnu regulativu i njegovu praktičnu primjenu
- obučavanje na svim nivoima za zaštitu i spašavanje

Projekte istraživačke i razvojne djelatnosti u programu razvoja treba isključivo usmjeriti na realizaciju zaključaka iz Procjene ugroženosti. Ove smjernice su okvirne koje se mogu djelimično mijenjati ili dopunjavati uz osiguranje finansijskih sredstava i način za provođenje tih projekata.

VII. PREGLED OČEKIVANIH TROŠKOVA SA IZVORIMA FINANSIRANJA

Uzimajući u obzir dosadašnji tempo prikupljanja sredstava ostvarenih od posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5% osnovice koju čine isplaćene neto plate uposlenika u radnom odnosu procjenjuje se da bi u narednih pet godina taj iznos bio oko 250.000 KM za ove namjene, što nije ni blizu dovoljno za realizaciju samo ovih projekata u Programu razvoja zaštite i spašavanja. S tim u vezi svake godine bi bilo potrebno planirati u Budžetu općine 1% od ukupno prikupljenih sredstava za projekte zaštite i spašavanja.

Sredstva za realizaciju projekata iz Programa razvoja, kao i provođenje mjera definisanih zakonskim propisima za sprovođenje zaštite i spašavanja osigurat će se iz:

- budžetskih sredstava u okviru redovnog planiranja budžeta za redovne djelatnosti kao dio preventivnih mjera i za otklanjanje posljedica nastalih djelovanjem prirodnih i drugih nesreća
- sredstava pravnih lica, iz osiguranja, donacija i drugih izvora definisanih zakonom
- po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća na neto plaće 0,5%, a na osnovu godišnjih planova utroška ovih sredstava i zadataka utvrđenih u Programu razvoja
- prema zakonskim propisima za potrebe zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u godišnjem budžetu općine planirati 1% od ukupno prikupljenih sredstava

Sredstva ostvarena na osnovu posebne naknade će se koristiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju i godišnjim finansijskim planom utroška sredstava usvojenim od nadležnog tijela, a mogu se koristiti i za sufinansiranje:

- opremanje službi zaštite i spašavanja osnovanih u pravnim licima i udruženjima građana
- opremanje vatrogasnih jedinica
- zaštitu vodnih i šumskih resursa
- zaštitu ostalih mjera bitnih za zaštitu i spašavanje
- istraživačke i razvojne projekte/ izrada planova i sl./

ZAKLJUČCI

Služba civilne zaštite, kao osnovni nosilac iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ima obavezu da prati realizaciju Programa razvoja, inicira i koordinira aktivnosti općinskih službi na realizaciji zadataka utvrđenih u Programu razvoja iz njihove oblasti. Po završenim projektima redovno, godišnje da informiše Općinskog načelnika o stanju realizacije

Općinske službe su dužne, svaka iz svoje nadležnosti u svojim godišnjim programima rada planirati i izvršavati sve zadatke iz programa razvoja, kao i finansijska sredstva za njihovu realizaciju.

Period za koji se donosi Program razvoja je pet godina , a u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

Broj:01/1-02-1473/18
Breza:30.05.2018.

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća

Jusić Vedad,s.r

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“, broj:49/06 i 51/09), člana 32. stav 1. Zakona o korištenju, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 4/16), člana 19. tačka 25. Statuta Općine Breza – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik općine Breza“, broj: 8/09), Općinsko Vijeće Breza na sjednici održanoj 30.05.2018. godine, donosi

P R A V I L N I K

O USLOVIMA ZA OBAVLJANJE POSLOVA UPRAVITELJA

I – OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet pravilnika)

Pravilnikom o uslovima za obavljanje poslova upravitelja (u daljem tekstu: Pravilnik) propisuju se: uslovi koje mora ispunjavati privredno društvo za obavljanje poslova upravitelja, način podnošenja zahtjeva za donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja, dokumentacija koju je potrebno dostaviti uz zahtjev za obavljanje poslova upravitelja, postupak donošenja rješenja za obavljanje poslova upravitelja, postupak produženja ranije donesenog rješenja za obavljanje poslova upravitelja, postupak donošenja rješenja za prinudno upravljanje i dodjeljivanje zgrade na prinudno upravljanje kao i postupak ukidanja rješenja za obavljanje poslova upravitelja.

II – USLOVI KOJE MORA ISPUNJAVATI PRIVREDNO DRUŠTVO ZA OBAVLJANJE POSLOVA UPRAVITELJA

Član 2. (Opći uslov)

Opći uslov koji mora ispunjavati privredno društvo za obavljanje poslova upravitelja je da je prema Klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 47/10), registrovano kod nadležnog suda za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- a) Održavanje objekata visokogradnje, niskogradnje i njihovih dijelova,
- b) Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama,
- c) Upravljanje nekretninama, uz naplatu ili po ugovoru

Član 3. (Posebni uslovi)

Posebni uslovi koje mora ispunjavati privredno društvo za obavljanje poslova upravitelja su:

- a) tehnički uslovi,
- b) ostali uslovi.

Član 4.
(Tehnički uslovi)

Tehnički uslovi za obavljanje poslova upravitelja su:

- a) da posjeduje softverski program za upravljanje stambenim zgradama i vođenje evidencije o zgradama, etažnim vlasnicima, vođenje odvojene knjigovodstvene evidencije u funkciji održavanja zajedničkih dijelova zgrade i upravljanju zgradom, praćenje prihoda na računu zgrade i praćenje utroška sredstava sa računa zgrade,
- b) da je vlasnik ili da ima zaključen ugovor o zakupu poslovnog prostora za obavljanje poslova upravitelja,
- c) da je vlasnik opreme (računar, telefon, motorno vozilo i dr.) za obavljanje poslova upravitelja,
- d) da ima u stalnom radnom odnosu odgovarajuće stručno osoblje ili potpisane ugovore sa podizvođačima koji su registrovani za obavljanje te djelatnosti i imaju zaposlene kvalifikovane izvršioce,

Član 5.
(Ostali uslovi)

Ostali uslovi koje mora ispunjavati privredno društvo za obavljanje poslova upravitelja su:

- a) da nije u postupku stečaja i likvidacije,
- b) da se ne vodi postupak zbog neplaćanja zakonskih obaveza po osnovu poreza i doprinosa ili sličnih obaveza,
- c) da privredno društvo nije kažnjavano u sudskom postupku za kršenje zakona u smislu poslovnog ponašanja u periodu od pet godina, koji period je prethodio datumu podnošenja zahtjeva.

III – NAČIN PODNOŠENJA ZAHTJEVA I DOKUMENTACIJA KOJU JE POTREBNO DOSTAVITI UZ ZAHTJEV ZA OBAVLJANJE POSLOVA UPRAVITELJA

Član 6.
(Podnošenje zahtjeva)

Privredno društvo za donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja, podnosi zahtjev Općini Breza – Služba za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetsko i imovinsko-pravne poslove – Komisiji za sprovođenje javnog poziva, u postupku prijave na javni poziv radi donošenja rješenja za obavljanje poslova upravitelja.

Član 7.
(Dokumentacija koju je potrebno dostaviti uz zahtjev za obavljanje poslova upravitelja)

- (1) Privredno društvo uz zahtjev iz člana 6. ovog Pravilnika dostavlja sljedeću dokumentaciju kao dokaz da ispunjava opće i posebne uslove propisane članom 2. i 3. ovog Pravilnika:
- a) rješenje o upisu u sudski registar sa podacima o djelatnosti, koja se odnosi na održavanje stambenih i nestambenih zgrada, pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama i upravljanje nekretninama uz naplatu ili po ugovoru,
  - b) bilans stanja i bilans uspjeha, za prethodnu godinu ili za dio godine ako je privredno društvo formirano u tekućoj godini,
  - c) uvjerenje nadležne porezne ispostave o uredno izmirenim direktnim i indirektnim obavezama, ne starije od tri mjeseca,
  - d) ugovor o izradi i održavanju softverskog programa za upravljanje zgradama i vođenje evidencije o zgradama, etažnim vlasnicima, vođenje odvojene knjigovodstvene evidencije u

- funkciji održavanja zajedničkih dijelova zgrade i upravljanju zgradom, praćenje prihoda na računu zgrade i praćenje utroška sredstava sa računa zgrade,
- e) dokaz o vlasništvu ili ugovor o zakupu poslovnog prostora za obavljanje poslova upravitelja odnosno drugi dokaz o posjedu poslovnog prostora,
  - f) dokaz o posjedovanju opreme (računar i telefon, motorno vozilo i dr.) - inventurna lista osnovnih sredstava za prethodnu godinu, računi u tekućoj godini i slično,
  - g) izjava o strukturi stručnih zaposlenika, potpisana od odgovornog lica i ovjerena pečatom, sa podacima o školskoj spremi i prilogom kopije obrasca "M2",
  - h) matična evidencija aktivnih osiguranika – spisak zaposlenih radnika ovjeren od nadležne porezne ispostave, ne stariji od 10 dana,
  - i) tabela potpisana od odgovornog lica u kojoj se navode sve aktivnosti iz člana 36. Zakona, sa podacima da li ih obavlja samostalno ili putem podizvođača, a u tabeli se navodi koji zaposlenik obavlja te aktivnosti ili koji podizvođač obavlja te aktivnosti,
  - j) ugovor o radu sa zaposlenikom koji je u stalnom radnom odnosu u privrednom društvu,
  - k) ugovor o radu na određeno vrijeme ili ugovor o djelu sa zaposlenicima,
  - l) ugovor sa podizvođačem za aktivnosti koje ne može obavljati samostalno,
  - m) dokaz da je podizvođač registrovan za obavljanje ugovorene djelatnosti i da ima zaposlene kvalifikovane radnike za tu djelatnost,
  - n) potvrda da nije u postupku stečaja ili likvidacije izdata od općinskog suda, u skladu sa važećim zakonskim propisima, ne starija od tri mjeseca,
  - o) uvjerenje kojim se potvrđuje da pravno lice nije kažnjeno za privredni prestup izdato od općinskog suda u skladu sa važećim zakonskim propisima, ne starije od tri mjeseca.

IV – POSTUPAK DONOŠENJA RJEŠENJA ZA OBAVLJANJE POSLOVA UPRAVITELJA

Član 8.

(Donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja)

- (1) Razmatranje zahtjeva iz člana 7. stava (1) ovog Pravilnika vrši Komisija koju imenuje Općinski načelnik.
- (2) Komisija raspisuje Javni poziv kojim su utvrđeni uslovi iz člana 7. ovog Pravilnika, razmatra prispjele zahtjeve i utvrđuje listu podnosioca zahtjeva koji ispunjavaju uslove propisane člana 2. i 3. ovog Pravilnika.
- (3) Javni poziv sadrži opće i posebne uslove za utvrđivanje liste upravitelja, rok za podnošenje zahtjeva koji ne može biti kraći od 15 dana ni duži od 30 dana i rok u kome će kandidati biti obavješteni o rezultatima javnog poziva.
- (4) Komisija nakon razmatranja zahtjeva i utvrđivanja liste daje prijedlog Općinskom načelniku za donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja.
- (5) Rješenje iz stava (4) ovog člana donosi se na period od četiri godine.

Član 9.

- (1) U periodu važenja rješenja upravitelj je obavezan da dostavi Službi za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetsko i imovinsko-pravne poslove dokaz o svim promjenama koje se odnose na ispunjavanje općih i posebnih uslova iz člana 2. i 3. ovog Pravilnika, u roku od 15 dana od dana nastale promjene.
- (2) Služba za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetsko i imovinsko-pravne poslove - Komisija za sprovođenje javnog poziva, ima obavezu da dva mjeseca prije isticanja perioda od četiri godine na koji je doneseno rješenje za obavljanje poslova upravitelja pokrene

proceduru raspisivanja Javnog poziva na način kako je regulisano članom 6. ovog Pravilnika.

V – POSTUPAK DONOŠENJA RJEŠENJA ZA PRINUDNO UPRAVLJANJE I DODJELJIVANJA ZGRADE NA PRINUDNO UPRAVLJANJE

Član 10.

(Donošenje rješenja)

(1) U zgradama u kojima etažni vlasnici nisu izabrali upravitelja, Općinski načelnik, rješenjem određuje upravitelja koji vrši prinudno upravljanje.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana se donosi na period dok etažni vlasnici ne izvrše izbor upravitelja i dok novoizabrani upravitelj ne preuzme zgradu na upravljanje.

(3) Prinudni upravitelj ima sva prava i obaveze koje su propisane za upravitelja, uključujući i naknadu na ime usluga upravljanja.

(4) Rješenje iz stava (1) ovog člana sadrži: naziv upravitelja za prinudno upravljanje, adresu i sjedište upravitelja, adresu zgrade i datum sa kojim upravitelj preuzima zgradu na prinudno upravljanje.

VI – USLOVI POD KOJIM SE UKIDA RJEŠENJE ZA OBAVLJANJE POSLOVA UPRAVITELJA

Član 11.

(Uslovi za ukidanje rješenja)

(1) Rješenje za obavljanje poslova upravitelja se ukida:

a) kad upravitelj prestane ispunjavati uslove propisane ovim pravilnikom,

b) ukoliko upravitelj u postupku izvršavanja obaveza iz oblasti upravljanja ne postupa u skladu sa članom 35 . i 38. Zakona, te učini i druge propuste vezano za održavanje na prijedlog skupa etažnih vlasnika, upravitelj se briše sa liste upravitelja,

c) ako je u postupku stečaja ili likvidacije,

d) ako je kažnjavao za privredni prestup, zloupotrebu potpisanih ugovora radi nezakonitog sticanja dobiti,

e) ako je pravomoćnom presudom osuđen na bilo koje kazneno djelo iz osnova zloupotrebe propisa,

f) ako u toku dvanaest mjeseci tri ili više puta nije otklonio uočene nedostatke po nalogu nadležnih općinskih inspekcija,

g) kad je upravitelju istekao period važenja rješenja kojim mu je odobreno obavljanje poslova upravitelja,

(2) Rješenje o ukidanju rješenja za obavljanje poslova upravitelja donosi Općinski načelnik. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja,

(3) Privredno društvo kome je ukinuto rješenje za obavljanje poslova upravitelja može ponovo podnijeti zahtjev za donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja, po isteku roka od dvije godine od dana donošenja rješenja iz stava (2) ovog člana.

VII – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 12.
(Stupanje na snagu)**

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Breza".

Broj: 01/1-02-1480/18.
Breza: 30.05.2018. god.

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Jusić Vedad,s.r

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Sl.novine FBiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 32. stav 1. Zakona o korištenju, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade („Službene novine Zeničko – Dobojskog kantona“ broj: 4/16), člana 19. tačka 25. Statuta Općine Breza – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 8/09), Općinsko vijeće Breza na sjednici održanoj 30.05.2018. godine, donosi

UPUTSTVO O NAČINU PROMJENE UPRAVITELJA**I – OSNOVNE ODREDBE****Član 1.
(Predmet Uputstva)**

(1)Uputstvom o načinu promjene upravitelja (u daljem tekstu: Uputstvo) propisuje se način promjene upravitelja, postupak primopredaje zgrade, zapisnik o saldu novčanih sredstava zgrade, potraživanju i novčanim sredstvima za koje su pokrenuti sudski postupci, kao i obaveze etažnih vlasnika i upravitelja u prelaznom periodu u skladu sa Zakonom o korištenju, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

II – NAČIN PROMJENE UPRAVITELJA**Član 2.
(Promjena upravitelja)**

(1) Promjena upravitelja vrši se u sljedećim slučajevima:
a) donošenjem odluke na skupu etažnih vlasnika o promjeni upravitelja na način propisan u članu 18. Zakona,
b) donošenjem odluke na skupu etažnih vlasnika o izboru upravitelja za zgradu pod prinudnim upravljanjem,
c) ukidanjem rješenja za obavljanje poslova upravitelja u skladu sa članom 11. Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova upravitelja.

III – POSTUPAK PRIMOPREDAJE ZGRADE NA UPRAVLJANJE**Član 3.
(Obaveza predstavnika etažnih vlasnika)**

(1) Ovjerenu fotokopiju zapisnika sa skupa etažnih vlasnika, na kome je odlučeno o promjeni upravitelja, ili ovjerenu fotokopiju zapisnika o odlučivanju o promjeni upravitelja, donesenoj putem prikupljanja potpisa, predstavnik etažnih vlasnika je dužan u roku od osam dana od dana donošenja odluke dostaviti Službi za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetsko i imovinsko-pravne poslove na potvrdu o ispravnosti postupka.

(2) Služba za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetsko i imovinsko-pravne poslove po izvršenom pregledu zapisnika, dostavlja predstavniku etažnih vlasnika pismeno mišljenje.

(3) U slučaju da je u mišljenju Službe za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetsko i imovinsko-pravne poslove iz stava (2) ovog člana, navedeno da postupak donošenja odluke nije proveden u skladu sa Zakonom, predstavnik etažnih vlasnika je dužan ponoviti postupak donošenja odluke prema uputama datim u mišljenju.

(4) Zapisnik iz stava (1) ovog člana, sa mišljenjem Službe za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetsko i imovinsko-pravne poslove u kome je navedeno da je odluka navedena u zapisniku donesena u skladu sa Zakonom, predstavnik etažnih vlasnika je dužan dostaviti upravitelju sa kojim ima zaključen ugovor o održavanju i upravljanju, te u saglasnosti sa tim ugovorom definisati datum raskida ugovora u pismenoj formi, što potpisuje s jedne strane ovlašteno lice upravitelja i s druge strane predstavnik etažnih vlasnika, a koji mora biti sa zadnjim danom u mjesecu.

(5) Zapisnik iz stava (1) ovog člana sa pismenim dokazom o raskidu ugovora iz stava (4) ovog člana i zapisnik iz člana 4. ovog Uputstva, predstavnik etažnih vlasnika je dužan dostaviti novoizabranom upravitelju.

Član 4.

(Zapisnik o saldu novčanih sredstava zgrade, potraživanju i novčanim sredstvima za koja su pokrenuti sudski postupci)

(1) Izabrani upravitelj je dužan sa predstavnikom etažnih vlasnika sačiniti zapisnik o saldu novčanih sredstava zgrade, potraživanju i novčanim sredstvima za koja su pokrenuti sudski postupci sa danom raskida ugovora utvrđenim na način propisan u članu 3. stav (4) ovog Uputstva.

(2) Zapisnik iz stava (1) ovog člana sadrži sljedeće elemente:

a) datum i mjesto sačinjavanja zapisnika,

b) evidenciju etažnih vlasnika stanova, poslovnih prostora i garaža na dan raskida ugovora,

c) ukupno planirana sredstva po osnovu naknade za održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i upravljanje zgradom za period u kojem je obavljao poslove upravitelja,

d) ukupno uplaćena sredstva po osnovu naknade za održavanje zajedničkih dijelova zgrade i upravljanje zgradom za period u kojem je obavljao poslove upravitelja,

e) ukupan iznos sredstava utrošen za održavanje zajedničkih dijelova zgrade za period u kojem je obavljao poslove upravitelja,

f) ukupno isplaćen iznos na ime naknade upravitelju za period u kojem je obavljao poslove upravitelja,

g) ukupno isplaćen iznos na ime naknade predstavniku etažnih vlasnika za period u kojem je obavljao poslove upravitelja,

h) evidenciju o utuženim etažnim vlasnicima, period za koji su utuženi i iznos utuženja,

i) evidenciju o neutuženim etažnim vlasnicima, period za koji je potrebno izvršiti utuženje i iznos duga,

j) sredstva potrebna za troškove sudske takse za utuženje etažnih vlasnika iz tačke i) ovog stava,

k) stanje na računu zgrade na dan raskida ugovora,

l) popis spornih stavki o kojima nije postignuta saglasnost.

Član 5.
(Obaveza ranijeg upravitelja)

(1) Po potpisivanju zapisnika iz člana 4. ovog Uputstva raniji upravitelj je dužan finansijska sredstva utvrđena zapisnikom iz člana 4. stav (2) tačka k) prebaciti na račun novoizabranog upravitelja najkasnije u roku od 30 dana od dana kada je novoizabrani upravitelj preuzeo održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i upravljanje zgradom.

(2) Raniji upravitelj je dužan nakon raskida ugovora, obavijestiti predstavnika etažnih vlasnika o svim promjenama na računu zgrade, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene, do naplate svih finansijskih sredstava po pravosnažnim presudama po osnovu utuživanja.

(3) Sredstva naplaćena po osnovu naknade za održavanje zajedničkih dijelova zgrade i upravljanje zgradom, nakon raskida ugovora, raniji upravitelj je dužan uplatiti na račun novoizabranog upravitelja u roku od 30 dana od dana naplate tih sredstava.

(4) Raniji upravitelj je dužan izvršiti utuživanje etažnih vlasnika zbog neplaćanja naknade, za period u kojem je obavljao poslove kao upravitelj ili kao određeni prinudni upravitelj.

Član 6.
(Obaveza novoizabranog upravitelja)

(1) Novoizabrani upravitelj je dužan formirati Komisiju za utvrđivanje stanja zajedničkih dijelova zgrade (u daljem tekstu: Komisija) u skladu sa članom 29. stav(5) Zakona.

(2) Komisija iz stava (1) ovog člana je dužna da izvrši pregled svih zajedničkih dijelova zgrade, ocijeni njihovo stanje s aspekta upotrebljivosti, sigurnosti i pouzdanosti i o tome sačini zapisnik.

(3) Novoizabrani upravitelj je dužan donijeti odluku o preuzimanju održavanja zajedničkih dijelova zgrade i upravljanju zgradom i dostaviti je Službi za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetsko i imovinsko-pravne poslove u roku od 30 dana od dana donošenja navedene odluke.

Član 7.

(Procedura promjene upravitelja za zgradu pod prinudnim upravljanjem)

U zgradi sa prinudnim upravljanjem, u kojoj su etažni vlasnici donijeli odluku o izboru redovnog upravitelja, promjena upravitelja se vrši na način i po postupku propisanim ovim Uputstvom.

IV – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 8.
(Stupanje na snagu)

Ovo Uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Breza".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 19. stav 1. tačka 19. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj: 8/09 – Prečišćeni tekst) i člana 9. Odluke o usklađivanju statusa Javnog preduzeća „Komunalno“ d.o.o. Breza sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakonom o privrednim društvima („Službeni glasnik Općine Breza, broj: 11/17) Općinsko vijeće Breza, na sjednici održanoj dana 30.05.2018. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

DAJE SE SAGLASNOST Hasanspahić Salihu, da u ime Osnivača a na prijedlog Općinskog načelnika predsjedava na 34. redovnoj sjednici Skupštine JP „Komunalno“ d.o.o. Breza.

II

Dnevni red 34. redovne sjednice Skupštine JP „Komunalno“ d.o.o. Breza je:

1. Razmatranje i usvajanje Izvještaja o poslovanju JP „Komunalno“ d.o.o. Breza za 2017. godinu, (izvjestilac Uprava Preduzeća),
2. Razmatranje i usvajanje Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za JP „Komunalno“ d.o.o. Breza za poslovnu 2017. godinu, (izvjestilac Uprava Preduzeća),
3. Razmatranje i usvajanje Izvještaja o radu Nadzornog odbora JP „Komunalno“ d.o.o. Breza za 2017. godinu (izvjestilac Nadzorni odbor preduzeća).

III

Prilikom glasanja po predloženim tačkama Dnevnog reda, ovlašteni punomoćnik će glasati:

1. Razmatranje i usvajanje Izvještaja o poslovanju JP „Komunalno“ d.o.o. Breza za 2017. godinu, ovlašteni punomoćnik će glasati ZA.
2. Razmatranje i usvajanje Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za JP „Komunalno“ d.o.o. Breza za poslovnu 2017. godinu, ovlašteni punomoćnik će glasati ZA.
3. Razmatranje Izvještaja o radu Nadzornog odbora JP „Komunalno“ d.o.o. Breza za 2017. godinu, ovlašteni punomoćnik će glasati ZA.

IV

Zaključak objaviti u „Službenom glasniku Općine Breza“.

Broj: 01/1-02-1481/18
Breza, 30.05.2018.

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Jusić Vedad.s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Broj: 01/1-02-1487/18
Breza, 30.05.2018.godine

Na osnovu člana 115. stav 3. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj 8/09 – Prečišćeni tekst), prilikom razmatranja Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o davanju prethodne saglasnosti na dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnog resursa – uglja na području Općine Breza, Općinsko vijeće Breza na sjednici održanoj dana 30.05.2018. godine, donosi

ZAKLJUČAK

I

DA SE sačini Informacija o učinjenoj grešci zbog koje se vrši izmjena i dopuna Odluke koja treba da sadrži:

- Kako je došlo do greške,
- Ko je uočio grešku, i ko je skrenuo pažnju da je učinjena ovakva greška,
- Da li je pokrenut postupak odgovornosti ko je napravio grešku.

II

Za realizaciju Zaključka zadužuje se Služba za privredu

III

Zaključak objaviti u „Službenom glasniku Općine Breza“.

DOSTAVLJENO:
1x Služba za privredu,
1x 01/1,
1x a/a.

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Jusić Vedad, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Broj: 01/1-02-1447/18
Breza, 30.05.2018.godine

Na osnovu člana 115. stav 3. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj 8/09 – Prečišćeni tekst), prilikom razmatranja Nacrta Odluke o provođenju izmjena i dopuna regulacionog plana industrijske zone „Potkraj“, Općinsko vijeće Breza na sjednici održanoj dana 30.05.2018. godine, donosi

ZAKLJUČAK

I

UTVRĐUJE SE Nacrt Odluke o provođenju izmjena i dopuna regulacionog plana industrijske zone „Potkraj“

II

Javnu raspravu po utvrđenom Nacrtu sprovesti u periodu od 30.05.2018. do 18.06.2018.godine.

III

Javnu raspravu sprovest u okviru vijećnika, privrednika, predstavnika mjesnih zajednica i ostalih zainteresovanih subjekata na području Općine Breza.

IV

Za realizaciju zaključka zadužuje se Služba za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i imovinsko-pravne poslove.

V

Zaključak objaviti u „Službenom glasniku Općine Breza“.

DOSTAVLJENO:

1x Služba za prostorno uređenje,
1x 01/1,
1x a/a.

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Jusić Vedad,s.r

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Broj: 01/1-02-1447/18
Breza, 30.05.2018.godine

Na osnovu člana 115. stav 3. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj 8/09 – Prečišćeni tekst), prilikom razmatranja Nacrta Izmjena i dopuna regulacionog plana industrijske zone „Potkraj“, Općinsko vijeće Breza na sjednici održanoj dana 30.05.2018. godine, donosi

ZAKLJUČAK

I

UTVRĐUJE SE Nacrt Izmjena i dopuna regulacionog plana industrijske zone Potkraj

II

Javnu raspravu po utvrđenom Nacrtu sprovesti u periodu od 30.05.2018. do 18.06.2018.godine.

III

Javnu raspravu sprovest u okviru vijećnika, privrednika, predstavnika mjesnih zajednica i ostalih zainteresovanih subjekata na području Općine Breza.

IV

Za realizaciju zaključka zadužuje se Služba za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i imovinsko-pravne poslove.

V

Zaključak objaviti u „Službenom glasniku Općine Breza“.

DOSTAVLJENO:

1x Služba za prostorno uređenje,
1x 01/1,
1x a/a.

PREDSJEDAVAJUĆI

Općinskog vijeća
Jusić Vedad, s.r.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Broj: 01/1-02-1470/18
Breza, 30.05. 2018.godine

Na osnovu člana 115. stav 3. Statuta Općine Breza ("Službeni glasnik Općine Breza", broj: 8/09 – Prečišćeni tekst) prilikom razmatranja Prijedloga lokacije za izgradnju reciklažnog dvorišta, Općinsko vijeće Breza na sjednici održanoj dana 30.05.2018.godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

DA SE formira radna grupa koju će predložiti Kolegij općinskog vijeća, i koju će imenovati općinsko vijeće.

II

Zadatak radne grupe da provede sve aktivnosti koje su predložene na raspravi u okviru tačke dnevnog reda:

- Da se uradi studija izvodivosti i isplativosti
- Da se ispoštuju sve ekološke, prostorne i okolinske dozvole u skladu sa zakonskim propisima
- Da se izvrši edukacija, promocija informacija stanovništva o istom u svih osam mjesta koja su predviđena prostornim planom kao lokacije za reciklažno dvorište
- Jedan član radne grupe obavezno mora predstavljati interese građana pripadajućih lokacija

III

Za realizaciju tačke I zadužuje se predsjedavajući Općinskog vijeća.

IV

Zaključak objaviti u „Službenom glasniku Općine Breza“

Broj: 01/1-02-1164/18
Breza, 25.04.2018.godine

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća
Jusić Vedad, s.r.

Dostavljeno:
1x Općinski načelnik
1x Sl.za prost.uređenje
1x Sl. za privredu
1x Komunalno d.o.o
1x a/a

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinski načelnik

Na osnovu člana 37. tačka 4. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 8/09-Prečišćeni tekst, i Javnog poziva za prikupljanje zahtjeva za odobravanje redstava poticaja namjenjenih subvencioniranju projekata izgradnje i obnova javne turističke infrastrukture, objavljenog od strane Ministarstva za privredu/gospodarstvo Zeničko-dobojskog kantona, Općinski načelnik, dana 17.05.2018. godine, d o n o s i

O D L U K U

o sufinansiranju projekta projekta „Izgradnja izletišta i poboljšanje turističke infrastrukture ponude na lokalitetu Vinca“, Općina Breza - MZ Izbod

Član 1.

(Predmet)

Ovom odlukom Mjesnoj zajednici Izbod u Brezi, odobravaju se sredstva u iznosu od 10.062,00 KM (slovima:desethiljadašestdesetidvijekonvertibilnemarka), za sufinansiranje realizacije projekta projekta „**Izgradnja izletišta i poboljšanje turističke infrastrukture ponude na lokalitetu Vinca**“, **Općina Breza - MZ Izbod**. Navedeni iznos predstavlja 15% ukupne vrijednosti projekta

Član 2.

(Analitička konta)

(1) Sredstva iz člana 1. ove odluke isplatit će se iz Budžeta Općine Breza za 2018. godinu, ekonomski konto/funkcija: 820.000 – Budžet Općine.

(2) Sredstva odobrena odlukom će se transferisati na račun Mjesne zajednice Izbod, broj: 3385802225505993 otvoren kod Unicredit banke, a na osnovu zaključenog Sporazum o saradnji kojim će se detaljno regulisati međusobna prava i obveze.

Član 3.

(Provođenje Odluke)

Za provođenje ove odluke zadužuju se Služba za finansije, inspeksijske poslove i opću upravu, Služba za privredu i MZ Izbod, svako u okviru svoje nadležnosti.

Član 4.

(Izvještavanje)

Mjesna zajednica Izbod, kao korisnik sredstava dužna je izvjestiti Službu za finansije, inspeksijske poslove i opću upravu o utrošku sredstava na način definisan Sporazumom o saradnji..

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenom glasniku Općine Breza“

Broj: 01/2-05-1440-1/18
Datum. 22.05.2018. godine

Općinski načelnik

Mr.Sci. Munib A. Zaimović, s.r.

DOSTAVLJENO:

1x Služba za finansije, inspeksijske poslove i opću upravu,
1x Služba za privredu,
1x MZ Izbod,
1x „Službeni glasnik Općine Breza“,
1x a/a.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
OPĆINA BREZA
Općinski načelnik
Broj: 01/2-05-1440/18
Breza, 22.05.2018. godine

Na osnovu člana 15., stav 1. alineja 2. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("[Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine](#)" broj 49/06), i člana 37. stav 1. tačka 6. Statuta Općine Breza – Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Općine Breza", broj: 8/09), Općinski načelnik, d o n o s i

O D L U K U

o pokretanju realizacije projekta „Izgradnja izletišta i poboljšanje turističke infrastrukture ponude na lokalitetu Vinca“, Općina Breza - MZ Izbod.

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom se pristupa implementaciji Projekta „Izgradnja izletišta i poboljšanje turističke infrastrukture ponude na lokalitetu Vinca“, MZ Izbod, Općina Breza.

Projektom se planira izgradnja javne turističke infrastrukture na području MZ Izbod i MZ Župča. Turistička infrastruktura obuhvata izgradnju otvorenih objekata za sportsku rekreaciju, objekata za predah i kraći odmor posjetitelja i turista, te izgradnju dječijeg igrališta.

Član 2.

(Cilj projekta)

Stvaranje preduslova za održivi turistički razvoj i povećanje turističkih kapaciteta zajednice, promocija turističkih kapaciteta područja općine Breza i njenog prirodnog, tradicijskog, autohtonog i povijesnog naslijeđa.

Član 3.

(Realizacija projekta)

Projekat iz člana 1. ove Odluke biti će realizovan od strane MZ Izbod kao korisnika sredstava, a u saradnji sa nadležnim općinskim službama,

Temeljem ove Odluke općinski Načelnik i korisnik sredstava (MZ Izbod) potpisat će Sporazum o saradnji kojim će se detaljno regulisati međusobna prava i obveze.

Član 4.

(Osiguravanje sredstava za realizaciju projekta)

Sredstva za sufinansiranje Projekta bit će osigurana dijelom od strane Mjesne zajednice, dijelom iz drugih izvora finansiranja, a iznos od 15 % od ukupne vrijednosti projekta obezbijedit će se iz Budžeta Općine Breza za 2018. godinu.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljena u „Službenom glasniku Općine Breza“

Dostavljeno:

1x Služba za finansije, inspekcijske

poslove i opću upravu

1x Služba za privredu

1x MZ Izbod

1x Službeni glasnik Općine Breza

1x 01/2

1x a/a

Općinski načelnik

Mr. sci. Munib A. Zaimović, s.r

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-Dobojski Kanton
OPĆINA BREZA
Općinski načelnik

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Zenica-Doboj Canton
MUNICIPALITY OF BREZA
Municipality mayor

Broj:01/2-05-1416/18

Datum:18.05.2018 godine

Na osnovu člana 59. Zakona o budžetima - proračunima u Federaciji BiH ("Sl.novine FBiH" broj: 102/13,9/14,13/14,8/15,91/15,102/15 i 104/16), člana 37.Statuta Općine Breza (Sl. Glasnik općine Breza broj 8/09-Prečišćeni tekst) i člana 12. Odluke o izvršavanju Budžeta općine Breza za 2018 godinu (Službeni glasnik općine Breza br. 12/17) Općinski načelnik donosi:

**ODLUKA O PRERASPODJELI SREDSTAVA
PLANIRANIH NA BUDŽETSKIM STAVKAMA ZA 2018 GODINU**

Član 1.

Ovom Odlukom uređuje se obim i struktura sredstava koja su predmet preraspodjele.

Član 2.

Preraspodjela se vrši u okviru sredstava planiranih na poziciji 821200, analitika 821222 – Putevi i mostovi, tako da se iznos od 571.986,00 KM umanjuje za 3.400,00 KM i iznosi 568.586,00 KM a povećava se analitika stav 821213 – Ostale građevine za 3.400,00 KM, tako da iznosi 13.400,00 KM.

Član 3.

Preraspodjela planiranih sredstava iz člana 2. je neophodna za finansiranje vanjskog uređenja sa izvedbom ograda, za Spomen obilježja u naselju Kamenice,Slivno i Orahovo, a po zahtjevu Službe za privredu broj02/1-14-1342/18 od 15.05.2018 godine.

Član 4.

Preraspoređene pozicije postaju sastavni dio Budžeta općine Breza za 2018 godinu.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se na Budžet za 2018 godinu.

Član 6.

Odluku objaviti u Službenom glasniku općine Breza.

Općinski načelnik
Mr. sc. Munib. A. Zaimović

S A D R Ź A J

129. Odluka o dimnjačarskoj djelatnosti.
136. Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o davanju prethodne saglasnosti na dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnog resursa-uglja na području Općine Breza.
139. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o općinskim administrativnim taksama
143. Odluka o dodjeli Sportsko-rekreacionog centra „ADA“ u Brezi na privremeno korištenje i čuvanje.
145. Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Općine Breza za period 2018-2023.
179. Pravilnik o uslovima za obavljanje poslova upravitelja.
183. Uputstvo o načinu promjene upravitelja.
186. Zaključak o davanju saglasnosti Hasanspahić Salihu da predsjedava na 34.redovnoj sjednici Skupštine JP“Komunalno“-d.o.o. Breza.
187. Zaključak o sačinjavanju Informacije o učinjenoj grešci zbog koje se vrši izmjena i dopuna Odluke o davanju prethodne saglasnosti na dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralnog resursa-uglja na području Općine Breza.
188. Zaključak o utvrđivanju Nacrta Odluke o provođenju izmjena i dopuna Regulacionog plana industrijske zone „Potkraj“.
189. Zaključak o utvrđivanju Nacrta Izmjena i dopuna regulacionog plana industrijske zone Potkraj.
190. Zaključak o formiranju radne grupe koju će predložiti Kolegij Općinskog vijeća, i koju će imenovati Općinsko vijeće.
191. Odluka o sufinansiranju projekta „Izgradnje izletišta i poboljšanju turističke infrastrukture ponude na lokalitetu „Vinca“, Općina Breza - MZ Izbod.
192. Odluka o pokretanju realizacije projekta „Izgradnje izletišta i poboljšanje turističke infrastrukture ponude na lokalitetu Vinca“, Općine Breza- MZ Izbod.
193. Odluka o preraspodjeli sredstava planiranih na budžetskim stavkama za 2018.

